PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 62 (8464)

TRST, četrtek, 15. marca 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Izigrani tudi pri gorskih skupnostih

Po živahni in mestoma tudi ostri razpravi, ki je trajala skoraj dva tedna in ki je še prej zahtevala osem sej pristojne posvetovalne komisije, je deželni svet včeraj izglasoval zakon o gorskih skupnostih. Na drugem mestu poročamo o zaključku razprave in o končnem glasovanju nove norme, tukaj pa bi radi zabeležili nekaj misli, ki se nam zdijo umestne ob tem dogodku.

Predvsem moramo ugotoviti, da novo sprejeti deželni zakon ne uvaja posebnih izvirnih določb, ampak gre za normo, ki sprejema v deželno zakonodajo državni zakon o gorskih skupnostih (štev. 1102 iz leta 1971). Državni zakonodajalec je s tem zakonom vnesel v pozitivno pravo važno normo, na podlagi katere naj bi bilo gorskim področjem v Italiji, ki so od nekdaj zaostala in ki krijejo približno polovico vsega italijanskega ozemlja, po načelu decentralizacije omogočeno, da samostojno uredijo vse potrebno za svoj gospodarski in socialni preporod. Zakon je toliko bolj važen, ker ga preveva precejšen duh demokratičnosti, kar se bolj poredko dogaja v italijanski zakonodaji.

Zato je razumljivo, da smo tudi v naši deželi z zanimanjem pričakovali, da bo ta norma sprejeta v tukajšnjo zakonodajo in da bo tudi goratim predelom Furlanije - Julijske krajine, ki zopet zajemajo približno polovico deželnega ozemlja, omogočen gospodarski in kulturni razmah, ki naj bi zagotovil krajevnemu prebivalstvu boljše življenjske pogoje in zavrl beg domačinov z zemlje in na tuje. Še posebno zainteresirani pa smo bili mi Slovenci, saj živi znaten del naših ljudi prav na področjih, ki spadajo pod bodoče gorske skupnosti. Pri tem smo upravičeno pričakovali, da bo deželna norma vsaj do neke mere prilagojena našim specifičnim potrebam in da bo torej še bolj demokratična kakor sam izvirni zakon štev. 1102.

Žal smo se tudi to pot motili. Deželna norma ne le, da ni bolj širokogrudna in demokratična kakor državni zakon, ampak je nasprotno znatno bolj restriktivna. Kdor sledi našim poročilom o poteku razprave v deželnem svetu ve, da so bili številni popravki k izvirnemu besedilu zakonskega osnutka deželnega odbora dosledno zavrnjeni. Po teh popravkih naj bi se zakon v zadnji inštanci vsaj toliko popravil, da bi bil sprejemljiv za prebivalstvo goratih predelov, ki si želi v mejah priznanih pristojnosti in ob pomoči iz javnih sredstev samo krojiti nadaljnjo usodo, saj mu stoletne izkušnje ne vlivajo posebnega zaupanja v ukrepe, ki prihajajo iz neprizadetih centralističnih uradov. Kot Slovenci moramo v tej zvezi ponovno ugotoviti, da so vse naše zahteve, da bi bili v zakonu posebej omenjeni, da bomo primerno zastopani v organih, ki bodo upravljali gorske skupnosti, da se bodo v njihovem okviru upoštevale naše specifične potrebe in da se bomo lahko posluževali materinega jezika, naletele na gluha ušesa.

Niso pa naletele na uradno nasprotovanje, razen pri predstavnikih MSI, o katerih pa na tem mestu ne kaže obširneje razpravljati. V teh dveh tednih so nas večkrat skušali prepričati, da nam naše pravice sicer vsi priznavajo, vendar pa, da ne smemo biti posebej omenjeni v zakonskem besedilu, da se postopek ne bi zataknil pri osrednji vladi, ki je po znani razsodbi ustavnega sodišča edina pristojna za reševanje vprašanj slovenske manjšine. Izgovor je star in vsaj za nekatere tudi hudo lagoden, vendar je po našem prepričanju nevzdržen, kajti če smo Slovenci lahko omenjeni v drugih deželnih zakonih (tako denimo v zakonu, ki določa deželne prispevke za dvojezično poslovanje v okviru krajevnih uprav in torej tudi v bodočih gorskih skupnostih, ki so tudi neke vrste krajevne uprave), res ne more biti opravičila za to, da bi nas ta zakon povsem ignoriral.

Gre samo za protislovje ali pa — kljub načelnim besednim zagotovilom — za pomanjkanje določene politične volje? Naj bo kakor koli že, na podlagi takih dogodkov bomo kot pripadniki slovenske manjšine v Italiji kljub vsem obljubam in orokavičenim frazam žrtve izigravanja, dokler ne bo naše vprašanje rešeno jasno in enkrat za vselej.

ELIO FORNAZARIČ

JUTRI V FRANCOSKI PRESTOLNICI

Druga konferenca zahodnih ministrov o denarni krizi

Razpravljali bodo predvsem o sprejetih ukrepih držav gospodarske skupnosti - Navzoči bodo tudi Američani in Japonci

PARIZ, 14. — Tukaj se bodo v petek ponovno sestali zakladni in finančni ministri štirinajstih kapitalističnih držav, med njimi tudi evropska deveterica in ZDA. Obravnavali bodo ukrepe, ki jih je Evropska gospodarska skupnost sprejela za rešitev sedanje denarne krize in stališča zahodne Evrope in ZDA glede tega važnega vprašanja, ki je spravilo v velike težave ves zahodni svet. Ne smemo pozabiti, da je sedanja denarna kriza povzročila zaprtje valutnih borz na zahodu za cela dva tedna.

Ukrepi, ki so jih države gospodarske skupnosti sprejele preteklo nedeljo v Bruslju so še vedno predmet razprav in polemik v Italiji. Predsednik vlade Andreotti je imel danes sestanek z ministroma za zaklad in proračun ter z guvernerjem italijanske banke, na katerem so govorili o stališču, ki ga bo italijanska delegacija zavzela na petkovem pariškem sestanku. Zakladni minister Malagodi je po srečanju z Andreottijem izjavil, da bo v Parizu dana priložnost uresničiti dobro razpoložljivost Američanov glede njihove udeležbe v boju proti špekulacijam z dolarjem na evropskem denarnem trgu.

Ločeni stališči, ki sta bili sprejeti v okviru evropske deveterice v Bruslju o odnosu do dolarja in medsebojni menjavi valut, sta bili predmet današnjega govora predsednika senata Fanfanija v Caserti, kjer je dejal, da to dejstvo podčrtuje veliko razliko v gospodarskem razvoju, ki še danes obstaja v okviru članic EGS.

Kot je znano, se Italija skupno z Veliko Britanijo in Irsko ni pridružila ukrepom, ki so jih sprejele Zah. Nemčija, Francija, Belgija, Nizozemska, Luksemburg in Danska, češ da bi jo to preveč drago stalo in da ji sedanji resni gospodarski položaj ne dovoljuje, da bi uradno razvrednotila liro v odnosu do ostalih valut gospodarske skupnosti. Fanfani je izrazil željo, da bi prišlo kmalu do boljših pogojev v okviru evropske deveterice in da bi se tudi sedanje nesoglasje čimprej poravnalo.

Po drugi strani pa je namestnik tajnika PSI Mosca dejal, da resne odločitve, ki jih je Andreottijeva vlada sprejela v zvezi z denarno krizo, ponovno dokazujejo njeno nemoč, da bi se spoprijela z obstoječimi težavami, ki obstajajo v državi. Mosca obtožuje Malagodija, da hoče s svojo finančno politiko močno razvrednotiti liro, kar bo najbolj prizadelo italijanske delavce.

Zahodnonemška vlada je danes formalno potrdila sklep o ovrednotenju marke za 3 odstotke, da omogoči uvedbo drsečega tečaja vseh evropskih valut v odnosu do dolarja. Hkrati pa je zahodnonemška vlada sklenila, da bo ovrednotenje marke veljalo v odnosu do ostalih zahodnoevropskih valut in do tako imenovanih posebnih pravic do prelevmaja, se pravi do neke vrste umetne valute, ki je bila ustvarjena v okviru mednarodnega denarnega sklada. To pomeni, da ovrednotenje zahodnonemške marke ne velja do ameriškega dolarja. S tem nameravajo zahodni Nemci in seveda z njimi vse države gospodarske skupnosti, dati poslednji udarec sporazumu v Bretton - Woodsu in ustvariti novo mednarodno plačilno sredstvo v nadomestilo za ameriški dolar.

Titove čestitke Luigiju Longu

BEOGRAD, 14. — Predsednik republike Tito je brzojavno čestital k rojstnemu dnevu predsedniku KP Italije Luigiju Longu in mu zaželel nadaljnjo plodno dejavnost v delu KP Italije, v borbi za nove družbene odnose in za enakopravnost ljudi na svetu, dobro zdravje in osebno srečo.

Razglašena struna v «Il Meridiano»

Slovenci spremljamo s pozornostjo izhajanje tednika Il meridiano di Trieste, ki kaže italijanskemu bralcu v Trstu tudi drugo plat tržaškega življenja in daje odgovore na vprašanja, ki jih desničarski tržaški dnevnik namenoma prikriva in zamolčuje. Slovenci ta tednik beremo tudi zaradi njegovega protifašističnega duha in ker govori o slovenskih problemih drugače, kot jih je doslej obravnaval meščanski tisk v Trstu.

Vse bi bilo v redu, če ne bi pri njegovih sodelavcih čutili pomanjkanje poglobitve v slovenske probleme in ne bi bili slovenski problemi obravnavani iz — včasih dobronamernega — stališča pripadnika «večine».

Povod za ta zapis daje komentar k «neuradnim podatkom popisa prebivalstva iz leta 1971 o tem, koliko Slovencev je v tržaški občini.

Vsem listom se dogaja, da ni vedno vse čista resnica in objektivno, kar je napisano. Netočna informacija je majhen spodrsljaj, ki ga je mogoče popraviti. Težje je, ko gre za trditve, ki so sad določenega globoko zakoreninjenega gledanja, ki jih v našem primeru avtor komentarja ponuja svojim bralcem kot objektivno, umerjeno in razumno stališče, tako da se poprečni italijanski bralec na koncu nekako upravičeno sprašuje: kaj pravzaprav hočejo ti Slovenci?

Avtor sicer priznava, da se ni čuditi nasprotovanju Slovencev, da bi jih šteli ob upoštevanju «nacionalističnih borb nedavne preteklosti» kljub temu se čudi «vnaprejšnjemu nasprotovanju» in tako na kratko likvidira vzroke, zakaj smo se Slovenci 1961 in 1971 izrekli proti štetju po narodnosti in dodaja, da se mu ne zdi zadosti utemeljen vzrok škoda, ki jo je napravil fašizem, da niso bile uveljavljene določbe ustave in londonskega sporazuma. Kot da ne bi bilo cez sto let trajajočega zatiranja Slovencev v Trstu in da niso nacionalistični mestni upravljavci pred prvo svetovno vojno dopuščali slovenskih šol v Trstu, da ni bilo organizirane asimilacije tudi z rekreatoriji, da ni bilo goljufivega popisa prebivalstva leta 1910, tako da ga je bilo treba ponoviti in da je bilo ob ponovitvi naštetih kar 60 odst. več Slovencev kot v prvem popisu. Tudi tako povečano število še ni odražalo dejanskega stanja. O neznatno povečanih številkah, izračunanih po običajnih ključih avtor pravi, da so večkrat nametane brez realne osnove (cervelloticamente) in da so «agitpropski», pri čemer jim prijazno postavlja kot nasprotje in drugo skrajnost fašistične trditve, da Slovencev v Trstu več ni.

Pa še tisto o fašizmu. Komentator trdi, da ni fašizem spremenil nobenega Slovenca v Italijana. Manjka samo še nasvet, ki ga je nekdo že svoječasno dal, da postavimo Slovenci Mussoliniju spomenik kot ustanovitelju našega narodnega združevanja. Ob takih trditvah postaja površnost že nerešnost in bi ob tem lahko že zaključili.

Toda prilika je, da v zvezi s tem povemo še kaj, posebno v zvezi z večkrat ponovljeno člankarjevo željo, da bi morali Slovenci sodelovati pri iskanju najboljšega načina štetja Slovencev, kajti štetje da «ni niti referendum niti plebiscit» ker «demokratična politika za priznanje vseh ustavnih pravic glede manjšin se ne ozira na številčno moč».

Z zadovoljstvom pozdravljamo, da je sprejeto načelo, na katerega se Slovenci sklicujemo, ko terjamo svoje pravice, toda kako bi bilo šele lepo, če bi bilo sprejeto v konkretnih rešitvah in v praksi. Južnotirolski paket je bil sprejet pred dvema letoma in mislimo, da je bilo tam vprašanje nemške narodnostne skupnosti dobro rešeno. Ko se je SKGZ sklicevala na to rešitev in sestavila svoj paket po južnotirolskem vzorcu, prilagojenem na naše razmere, ni bilo zgražanju ne konca ne kraja in to z desne in z leve. Za nekatere vidne in odgovorne politike je SKGZ rušila, kar je bilo s težavo stkano v zadnjih letih, za druge je bilo to kolektivna norost, za tretje celo žalitev za slovensko manjšino. In zakaj? Ker da so na Južnotirolskem drugačne razmere, je drugačno številčno razmerje, Nemci da so v bocenski pokrajini v večini itd.

Tako so šla vsa načela po vodi, še predno je prišlo do resnega obravnavanja globalne rešitve naših problemov. Še več. Krščanska demokracija in socialdemokrati so celo proti navadnemu zaščitnemu zakonu, za katerega pravi Natta, da je le delna rešitev.

Kdo bo navadnemu slovenskemu človeku dopovedal, da ne strežejo po njegovi narodnosti, če ni aktivne in plodne akcije najodgovornejših političnih dejavnikov? Na zakonskih osnutkih v Rimu se nabira prah, premnoge popravke deželnih zakonov v prid Slovencev večina v deželnem svetu dosledno odklanja. Ena ali dve lastovki ne pomenita še pomladi. Italijanska družba še ni ulila v Slovenca prepričanja, da varuje njegovo narodnost. Eksistenca — ne današnja ob odprti meji in pomanjkanju delovne sile, ampak morebitna jutrišnja, bi bila lahko zaradi kakršnega koli vzroka negotova — je še vedno za mnoge ljudi važnejša kot napisana izjava, da so Slovenci.

Člankar meni, da je tak strah neutemeljen, kar naj bi dokazovalo dejstvo, da se je toliko Slovencev vpisalo, da so Slovenci. Toda nas ne zanimajo ti Slovenci, pač pa tisti, ki so napisali, da so Italijani in niso. In vsa organizacija ljudskega štetja leta 1971 je bila prirejena tako, da bi lahko našteli čim manj Slovencev. Primorski dnevnik je o tem mnogo pisal, so pa še neobjavljeni dokumenti.

Kako je mogoče šteti Slovence v Benečiji, če jim že več kot sto let dopovedujejo, da so Italijani, če niso imeli nikoli ene ure šole v slovenskem jeziku, če kulturno društvo Ivan Trinko ne more dobiti niti šolskega prostora za tečaj slovenskega jezika, če je v ljudeh še vedno tak strah, da se bojijo z mestno oblečenim človekom govoriti po slovensko, če varuhi javnega reda natančno beležijo — in tega ne skrivajo — kdo so obiskovalci slovenskih ljudi v Benečiji?

Sporazum o štetju po narodnosti je s Slovenci mogoč, toda ne ločen, ampak kot del splošnega sporazuma, čigar bistveni deli bi bili uveljavitev enakopravnosti, učinkovita zaščita, ki bi slovenski narodnostni skupnosti kot celoti in njenim pripadnikom omogočili uveljavitev v družbi in občutek popolne varnosti.

BORIS RACE

NA SREČANJU MEDICI-MINIĆ V DUBROVNIKU

NAPOVEDUJEJO REŠITEV SPORNIH VPRAŠANJ

Miloš Minić

Giuseppe Medici

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 14. — Na vabilo podpredsednika zveznega izvršnega sveta in zveznega tajnika za zunanje zadeve Miloša Minića bo, kot je bilo včeraj uradno sporočeno, zunanji minister Italije senator Giuseppe Medici 19. t.m. prispel na dvodnevni delovni obisk v Dubrovnik. Gre torej za popolnoma delovni sestanek brez običajnih slovesnih večerij, ki so sicer na programu vsakega uradnega sestanka državnikov.

Sestanek bo, kot se v dobro poučenih krogih predvideva, posvečen nekaterim odprtim vprašanjem s področja dvostranskih odnosov. Kaže, da sta tokrat obe strani trdno odločeni, da s področja jugoslovansko - italijanskih odnosov, ki se sicer lepo odvijajo, odstranita vse, kar bi lahko jutri dalo povod za večje razprave in razprtije. Med te spada predvsem priznanje z italijanske strani dokončnosti sedanje meje in izpolnitev upravičenih zahtev slovenske manjšine v Italiji.

Božo Božič

Še vedno pogajanja med kovinarji in delodajalci

RIM, 14. — Minister za delo Coppo in predstavniki sindikalne federacije kovinarskih delavcev so imeli danes vrsto srečanj z delodajalci tako zasebne industrije, kot industrije z državno udeležbo.

Ob koncu sestanka med ministrom, predstavniki delavcev in zasebnimi industrijci, so sindikalne organizacije izrazile negativno mnenje o novih predlogih delodajalcev, ki pravzaprav niso niti novi, saj so jih predložili že pred časom in zadevajo uvrstitev delavcev in uradnikov v devet ravni. Delodajalci pa so na sestanku odločno zavrnili vse najpomembnejše zahteve delavcev.

Pozno zvečer je bil na ministrstvu za delo sestanek med kovinarji, ministrom in predstavniki industrij z državno udeležbo. Ob koncu, približno ob 23.30, je tajnik CISL Storti izjavil, da so pogajanja približno na pol poti. Sindikalni predstavniki so predlagali ministru Coppu nekatere rešitve, ki jih je Coppo vzel v poštev. Kljub temu pa perspektive niso nikakor optimistične. Srečanje se bo nadaljevalo po polnoči in bomo o njem poročali v naši jutrišnji številki.

VAŽNI SOVJETSKO-AMERIŠKI POGOVORI V MOSKVI

Brežnjev in Shultz obravnavala povečanje gospodarskih odnosov

MOSKVA, 14. — Ameriški zakladni minister Georges Shultz, ki je že nekaj dni na uradnem obisku v Moskvi, je imel danes pogovore z glavnim tajnikom KP Sovjetske zveze Leonidom Brežnjevom. S tem srečanjem je ameriški minister zaključil svoje dvodnevne pogovore s sovjetskimi predstavniki o gospodarskih odnosih med obema državama. Politični opazovalci v Moskvi dajejo temu obisku velik pomen, kar potrjuje tudi obširno poročilo, ki ga je objavila tiskovna agencija TASS o Shultzovem srečanju z Brežnjevom.

TASS pravi, da je bil pogovor med Shultzom in Brežnjevom v duhu medsebojnega razumevanja in konkretne ter konstruktivne narave. Med pogovorom, ugotavlja sovjetska tiskovna agencija, sta obe strani izmenjali misli o številnih konkretnih vprašanjih in predvsem o perspektivah gospodarskega in trgovinskega razvoja med ZDA in Sovjetsko zvezo.

TASS dodaja, da je Leonid Brežnjev poudaril važnost teh ameriško - sovjetskih odnosov in nujnost, da se gradijo na osnovi načela popolne enakopravnosti in recipročnosti. Sporočilo tiskovne agencije nadaljuje, da je Shultz v imenu Nixona potrdil namen ZDA, da storijo vse za uresničenje na gospodarskem in trgovinskem področju vseh tistih smotrov, o katerih je bil govor med Nixonovim obiskom v Moskvi lani maja in ki so bili nakazani tudi v sporazumih med obema državama.

Pogovor med Brežnjevom in Shultzom je trajal tri ure, kar je povzročilo, da je ameriški zakladni minister imel napovedano tiskovno konferenco s precejšnjo zamudo, za kar se je opravičil časnikarjem Shultz je na konferenci pojasnil, da so se njegovi pogovori z Brežnjevom in ostalimi sovjetskimi voditelji nanašali izključno na gospodarska vprašanja in ne na politična, kot na primer ni bilo govora o prihodnjem potovanju Brežnjeva v ZDA. Ameriški zakladni minister je dodal, da je imel nalogo, da prouči s sovjetskimi voditelji vsa gospodarska in trgovinska vprašanja, ki se tičejo obe državi. Poudaril je, da je našel, zlasti na pogovoru z Brežnjevom, najboljšo voljo za okrepitev tega sodelovanja. Med drugim je Shultz načel z Brežnjevom tudi vprašanje velikanskih načrtov za izkoriščanje petroleja in zemeljskega plina v Sibiriji, za kar so Američani izrecno zainteresirani. Poleg tega je bil govor tudi o sovjetskem nakupu žita v ZDA. Minister Shultz je izjavil, da odhaja iz Moskve z zelo optimističnimi vtisi glede razvoja odnosov med obema državama.

Odobren zakon o znižanju davka na petrolejske derivate

RIM, 14. — Po nekajdnevni razpravi je poslanska zbornica danes z glasovi vladnih strank in fašistov odobrila vladni zakonski osnutek o novem davčnem režimu za petrolejske proizvode in zemeljski plin. Proti zakonu je glasovala vsa leva opozicija. S tem zakonom bodo znižali davek na proizvodnjo petrolejskih derivatov z izgovorom, da morajo petrolejske družbe sedaj plačati visok davek na dodatno vrednost. Država bo dejansko darovala petrolejskim mogotcem okrog 220 milijard

Ameriški ujetniki na letališču v Saigonu neposredno pred odhodom

V POPOLNEM SPOŠTOVANJU DOLOČIL PARIŠKEGA MIROVNEGA SPORAZUMA

SEVERNI VIETNAMCI OSVOBODILI ŠE 108 VOJNIH UJETNIKOV ZDA

V Vietnamu še 3600 vojakov ZDA - Delegacija ZRV odpotovala na konferenco s Saigonci

HANOI, 14. — Severnovietnamske oblasti so danes osvobodile 108 ameriških vojnih ujetnikov, med katerimi je bil tudi en civilist. Ujetnike so takoj vkrcali na tri velika letala vrste C-141 ameriškega vojnega letalstva, ki so čakala na hanojskem letališču, nakar so odpotovali proti ameriškemu letalskemu oporišču Clark na Filipinih, kjer jih bodo pregledali vojaški zdravniki, agenti raznih ameriških varnostnih služb, od vojaške obveščevalne do CIA temeljito prerešetali, preden jih bodo pustili domov v ZDA, kjer jih čakajo družine.

Do sedaj so severni Vietnamci in ZRV Južnega Vietnama osvobodili 413 ameriških ujetnikov. V ujetništvu je še 180 ameriških vojakov, ki jih bodo osvobodili v roku, ki ga predvideva pariški sporazum o premirju. Najstarejši ujetnik, ki so ga severni Vietnamci danes spustili na svobodo je polk. Flynn, ki se je ob svojem prihodu v oporišče Clark zelo pohvalno izrazil o «pogumu in poštenosti» predsednika Nixona, ki je moral sprejeti nekaj «težkih odločitev», kot je bilo bombardiranje Hanoia. Zdelo bi se že neverjetno, da se tako izražajo ljudje, ki so zgubili leta in leta svojega življenja v ujeništvu, če ne bi vedeli, da so vsi nestrpni in da si želijo čimprejšnjega povratka domov. Ko bi izrazili tudi najmanjšo kritiko na račun Nixonove politike, bi jih čakali dolgi meseci, ali morda tudi leta spraševanj, psihiatričnih pregledov, prevzgojitve itd.

Med 23 ujetniki, ki jih bodo jutri osvobodili južnovietnamski partizani sta tudi dva, ki jih je ameriško obrambno ministrstvo že vpisalo v seznam padlih. Še več, materi vojaka Ronalda Ridwaya so celo poslali pepel sina, ki naj bi bil padel pri oporišču Khe San.

Iz Saigona je odpotovala zadnja skupina južnokorejskih vojakov, ki so bili še v Južnem Vietnamu. V Vietnamu ni sedaj razen ameriških, nobenih tujih čet. Pred časom so bile tam večje ali manjše skupine avstralskih, filipinskih, tajskih, formoških in španskih čet. Španija je sicer poslala le simbolično četo 30 mož.

Ameriško vojaško poveljstvo v Južnem Vietnamu je sporočilo, da se bo umik ameriških čet nadaljeval z že ustaljenim ritmom, ker so severni Vietnamci pokazali dobro voljo in spoštovali rok, ki ga določa pariški sporazum za osvoboditev vojnih ujetnikov. Danes je odpotovalo iz Vietnama približno 300 vojakov ZDA in jih je torej v Vietnamu še 3.300. Vsi pa bodo odšli zelo verjetno še pred 26. marcem.

Medtem ko Hanoi in južnovietnamski partizani spoštujejo natančno vse termine, ki jih predvideva sporazum, so Saigonci v dokajšnji zamudi, kar ponovno dokazuje, da skušajo na vse načine ovirati potek osvoboditve ter sploh bojkotirati določila sporazuma o premirju.

Iz Pekinga je odpotovala v Moskvo delegacija ZRV, ki se bo v Parizu udeležila konference med obema južnovietnamskima stranema. Vodi jo minister Van Hieu. Na konferenci se bodo morali predstavniki ZRV in Thieujevega režima domeniti o politični bodočnosti Južnega Vietnama, o volitvah itd. Konferenca se bo začela v ponedeljek, 19. marca.

Iz Bangkoka poročajo, da tajska vlada proučuje možnost navezave diplomatskih stikov z Demokratično republiko Vietnamom. V teku so pogajanja s Hanoiem, mnogo pa bo odvisno, pravi tajski zunanji minister, od zadržanja tajskih partizanov.

Vzhodnonemška tiskovna agencija ADN poroča, da je iz Berlina odpotovala v Hanoi delegacija NDR, ki jo vodi predsednik vlade Willy Stoph. Delegacijo nemške vlade sta povabili na obisk delavska stranka in vlada Severnega Vietnama.

Predstavniki italijanskih katoliških in pacifističnih gibanj so izročili južnovietnamskemu veleposlaništvu v Rimu resolucijo, v kateri protestirajo zaradi številnih političnih ujetnikov, ki so še vedno v saigonskih zaporih.

Skupni komunike o pogovorih med KPI in KP SZ

MOSKVA, 14. — Objavili so skupno poročilo o pogovorih med delegacijama KPI in KP SZ, ki sta ju vodila glavna tajnika Berlinguer in Brežnjev. V komunikeju je rečeno med drugim, da sta obe delegaciji proučili mednarodni položaj in z zadovoljstvom ugotovili da se razmerje sil v svetu vedno bolj obrača v korist naprednim in miroljubnim silam.

DANES

Zahodnoevropske države se pripravljajo na jutrišnji sestanek 14 zakladnih in finančnih ministrov v Parizu, na katerem se bodo dokončno dogovorili o rešitvi sedanje denarne krize. V bistvu bodo potrdili sklepe članic gospodarske skupnosti, ki so uvedle drseči tečaj v odnosu do dolarja, evropske države pa bodo skušale prepričati ZDA, naj se bolj zanimajo za usodo svoje valute v Evropi.

Deželni svet je včeraj z glasovi KD, PSI in PSDI izglasoval deželni zakon o gorskih skupnostih, ki je v primerjavi z državno normo št. 1102 restriktiven in ne upošteva številnih popravkov, ki so jih predlagali svetovalci KPI in SS in ki bi zagotavljali pripadnikom slovenske narodnostne skupnosti specifična jamstva za spoštovanje njihovih pravic.

Zahteve po odložitvi razprave o deželnem zakonskem predlogu o kraških rezervatih se množijo. Dosedanjim so se včeraj pridružile še zahteve v tem smislu Slovenskega gospodarskega združenja, sveta Slovenske skupnosti in tržaške federacije KPI. Danes se bodo o tem vprašanju sestali v Zgoniku tudi župani vseh prizadetih slovenskih občin na Tržaškem in Goriškem, kakor tudi predstavniki slovenskih gospodarskih in kulturnih organizacij.

Andreotti in Medici obiščeta Japonsko

RIM, 14. — Japonska vlada je povabila italijanskega ministrskega predsednika Andreottija in zunanjega ministra Medicija na uradni obisk v Japonsko, bo v letošnjem aprilu.

DANES V ZGONIKU SESTANEK SLOVENSKIH OBČINSKIH UPRAVITELJEV

ODLOČNE ZAHTEVE PO ODLOŽITVI RAZPRAVE O KRAŠKIH REZERVATIH

Resolucija Slovenskega gospodarskega združenja - Stališče Slovenske skupnosti - Stališče tržaške federacije KPI

Danes ob 20. uri bo na sedežu zgoniške občinske uprave sestanek, na katerega je zgoniška občina povabila občinske upravitelje vseh slovenskih občin, ki so zainteresirane pri perečem vprašanju kraških rezervatov in torej štirih slovenskih občin v tržaški in doberdobske občine v goriški pokrajini.

Kot nam je včeraj potrdil župan zgoniške občine Guštin, gre za pobudo, da bi se med slovenskimi občinami uskladila stališča o vprašanju, ki občinske uprave in vse slovensko prebivalstvo tako živo prizadeva.

Medtem se nadaljujejo protesti in zahteve, da se prekine razprava o neustreznem zakonskem predlogu o ustanovi za kraške rezervate. Tako je včeraj izročilo Slovensko gospodarsko združenje predsedstvu deželnega odbora ter slovenskim svetovalcem in drugim predstavnikom naslednjo resolucijo, ki jo je podpisal predsednik združenja Stanislav Bole:

«Predsedstvo Slovenskega gospodarskega združenja, organizacije, ki združuje veliko večino gospodarskih operaterjev slovenske narodnosti, živečih in delujočih na ozemlju dežele Furlanije - Julijske krajine, je preučilo osnutek deželnega zakona št. 389 o kraških rezervatih in ugotovilo, da je bil omenjeni osnutek sestavljen brez upoštevanja realnih interesov na prizadetih področjih živečega prebivalstva.

Zaradi tega se Slovensko gospodarsko združenje pridružuje protestom drugih organizacij in prizadetega prebivalstva ter zahteva, da se razprava o omenjenem zakonskem osnutku takoj prekine ter da deželna uprava vzpostavi sodelovanje s prizadetim prebivalstvom in strokovnimi organizacijami ter preko posvetovanj preoblikuje ves osnutek, tako da bo zares ščitil interes Krasa in njegovih prebivalcev, kar lahko predstavlja edino jamstvo, da bo zakon o kraških rezervatih dosegel svoj namen.

Slovensko gospodarsko združenje si nadalje pridržuje, da bo samo, ali v sodelovanju z drugimi organizacijami, posredovalo svoje tehtne pripombe in predloge in tako prispevalo tudi svoj delež pri tako važnem vprašanju, kot je zaščita Krasa in njegovih prebivalcev.

V torek, 13. t.m., se je sestal na redni seji svet Slovenske skupnosti. Politični tajnik dr. Drago Štoka je obširno poročal o zakonskem osnutku deželne vlade, ki vsebuje izvršilne norme za izvajanje Belcijevega državnega zakona za zaščito Krasa. Po obširni razpravi je svet ponovno ugotovil, da je vprašanje kraških naravnih rezervatov izrednega pomena za nadaljnji razvoj slovenskega prebivalstva na tržaškem in goriškem Krasu.

Deželni zakonski osnutek ne upošteva gospodarskega razvoja na Krasu, zlasti ne potreb kmetijstva, gozdarstva in kamnoseštva in popolnoma prezira pravice prizadetih kmetovalcev in lastnikov, saj ne predvideva nobene odškodnine, najemnine ali davčnih olajšav za okrnjene lastniške pravice, niti ne prispevkov za delež kmetovalcev pri negi kraškega sveta. Posebno pa je deželni zakonski osnutek nesprejemljiv, ker ne predvideva soudeležbe kmetovalcev in lastnikov pri vodenju ustanove za kraške rezervate. Nikakor ni sprejemljiva ustanova s tako daljnosežnimi pristojnostmi, kot so razlastitve, sestava razvojnih načrtov in uresničevanje pobud brez sodelovanja prizadetega prebivalstva.

Zato je svet Slovenske skupnosti pooblastil izvršni odbor, naj odločno nastopi na pristojnih mestih za odložitev razprave o izvršilnih normah, dokler ne pride do posvetovanja in sodelovanja s prebivalstvom, ki na Krasu živi in dela.

Svet Slovenske skupnosti je nadalje podrobno proučil vso problematiko v zvezi z zakonskim predlogom deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine o gorskih skupnostih.

Svet je vzel na znanje diskusijo o posameznih amandmajih, ki jih je bila vložila Slovenska skupnost in z obžalovanjem ugotovil, da jih je vladna večina zavrnila. Zato je svet po temeljitem premisleku svojemu deželnemu svetovalcu dr. Štoki dal nalog, naj glasuje proti omenjenemu zakonskemu predlogu, ker ne upošteva izrecno prisotnosti Slovencev v gorskih skupnostih, ki bodo zajemale skoro vse ozemlje, kjer prebiva slovenska narodna manjšina in ker ne zagotavlja slovenskemu prebivalstvu rabo materinega jezika.

O vprašanju kraških rezervatov je sinoči razpravljal tudi aktiv slovenskih komunistov, ki se je sestal skupaj s tajnikom Rossettijem in drugimi člani vodstva tržaške federacije KPI. Po poročilu člana izvršnega komiteja Spetiča je bilo izraženo stališče o širšem okviru družbenih in gospodarskih vprašanj, ki zadevajo slovensko manjšino. Med drugim je poudarjena zahteva, da je treba prekiniti razpravo o zakonskem osnutku o kraških rezervatih, ker je neustaven, protizakonit in nedemokratičen v svoji zasnovi. Ta zakonski osnutek grobo krši pristojnosti izvoljenih uprav na omenjenem področju in podreja izbiram vodilnih razredov vse interese slovenskega prebivalstva in je torej odraz negativnega odnosa, ki ga še vedno imata do vprašanja enakopravnosti slovenskega prebivalstva KD in deželna uprava Furlanije - Julijske krajine.

Kot omenjeno so se slovenski komunisti na svojem aktivu soočali z drugimi problemi, o čemer bomo še poročali.

Pokrajinski kongres CGIL od 25. do 27. maja

Predvčerajšnjim je bila seja pokrajinskega izvršnega odbora sindikata CGIL in pokrajinskih tajnikov strokovnih federacij. Razpravljali so o pripravi tem in sklicanju 5. pokrajinskega kongresa Delavske zbornice CGIL. Poročilu glavnega tajnika Livia Soranza o sedanjem politično - ekonomskem položaju in vlogi sindikatov je sledila diskusija, v katero so posegli skoraj vsi prisotni.

Izvršni odbor je določil, naj bi bil pokrajinski kongres od 25. do 27. maja. Imenovali so posebno komisijo, ki bo sestavila dopolnilne krajevne in vsedržavne teme o položaju in problemih, ki se tičejo naše pokrajine in dežele. Odobrili so tudi predloge za tehnično pripravo kongresa in organizacijo kongresov na bazi.

Ob zaključku zasedanja, ki je trajalo ves dan, so odobrili resolucijo, v kateri izražajo solidarnost s kovinarskimi delavci, pomorščaki, lektrikarji in drugimi kategorijami, ki se že dalj časa borijo za obnovitev delovnih pogodb.

NESPREJEMLJIVI NAČRTI ZA GRADNJO ŠTIRIH NAFTOVODOV

Odbor industrijske cone zavrnil načrt za gradnjo naftnih tankerjev

EZIT se je tako pridružila občinskim upravam v Zgoniku, Dolini in Miljah, ki zavračajo načrt o «naftnem pristanišču» - Pozitivno mnenje PSI in KPI Pri Orehu naj se zgradi «vodilna» tovarna z visokim številom zaposlenih

Pred dnevi smo pisali o tem, kako pekoče postaja tudi vprašanje naftovodov. Znano je namreč, da določa deželni urbanistični načrt in razvojni načrt za Trst vlogo «naftnega pristanišča». Proti temu se borijo napredne politične sile in vse sindikalno gibanje, saj bi omejilo razvojne možnosti tržaškega mesta, obenem pa — kar se Slovencev tiče — zadelo nov hud udarec Krasu in lastnikom zemljišč, preko katerih nameravajo ENI, Total in sama SIOT speljati kar štiri nove cevi, za več desetin metrov (morda celo 150) širine, od Žavelj do Portogruara preko vseh kraških občin. Zapisali smo že, da so se tem nakanam uprle občinske uprave v Zgoniku, Dolini in Miljah. Še posebej velja poudariti, da je miljska občinska uprava organizirala poseben odbor, v katerem so predstavniki vseh strank, organizacij, gospodarskih strok in sindikatov s ciljem, da se prosto zemljišče pri Orehu nameni «vodilni» kovinarski industriji, se pravi taki proizvodni pobudi, ki naj se vključi v okvir tržaške gospodarske strukture in naj zaposli veliko število delavcev. Odločno pa so se v Miljah uprli zahtevi gradnji tankerjev za nove naftovode. Tej zahtevi se je pridružilo strokovno pomembno mnenje odbora Tržaškega industrijskega področja (Ente zona industriale). Njegov predstavnik Sacerdoti je namreč izjavil, da je odbor EZIT zavrnil zamisel, da bi prosta zemljišča pri Orehu namenili naftnim hranilnikom in naftovodu, saj bi na ta način onemogočili za bodočnost koristnejšo uporabo tega ozemlja v industrijske namene. Zato bo EZIT posegla pri deželi in dala pobudo, katere rezultat naj bi bilo smotrno industrijsko izkoriščanje prostega področja.

V zvezi s sklepom EZIT so se oglasile tudi tržaške politične sile. Socialistično tajništvo se strinja s stališčem odbora industrijske cone, ker je v Trstu itak le malo ozemlja, ki ga je mogoče izkoristiti v proizvodne namene. Zato jih je treba smotrno izkoristiti zato, da bi Trst izpeljali iz gospodarske stagnacije, v kateri se nahaja. Naftni hranilniki pa ne bi zaposlili delovne sile, da o stranski proizvodnji sploh ni govora. Tajništvo tržaške federacije PSI meni zato, da bi se morale politične sile, javne oblasti in dežela zavzeti, da bi na prostem področju res uresničili «vodilno» industrijsko povudo, ki jo zahtevajo sindikalne organizacije.

Tudi tržaška federacija KPI je sinoči sprejela stališče proti zahtevam petrolejskih družb, da se Trst pretvori v petrolejsko pristanišče. V uradnem sporočilu poudarjajo, da gre za načrte, ki so v nasprotju z razvojem tržaškega trgovskega pristanišča in ki ogrožajo okolje, predvidevajo zelo majhno zaposlitev ter zasedbo obsežnih zemljišč. V tej zvezi zahteva federacija KPI, da sprejmeta jasno stališče tržaška pokrajinska in občinska uprava in da deželni odbor preneha finansirati tovrstne načrte. Končno je tržaška federacija KPI pozvala komunistične poslance, da naj zahtevajo v zbornici obravnavo o tem vprašanju v okviru razprave o davčnih olajšavah, ki jih namerava vlada sprejeti za petrolejske družbe.

S SEJE DEŽELNEGA ODBORA

ODOBRILI SO PREDLOG O PODPORI BOLNIŠNICAM

Odobren tudi predlog za podpore sirotam emigrantov

Deželna uprava bo občutno zvišala podpore, ki so namenjene za gradnjo, razširitev in modernizacijo bolnišnic v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Glede tega je namreč deželni odbor že odobril zadevni zakonski osnutek, ki ga je predložil odbornik za zdravstvo Devetag.

Novi zakonski ukrep se nanaša na deželni zakon iz leta 1965, o podporah javnim bolnišnicam za obdobje, ki ne presega dvajset let. Podpora, ki jo predvideva sedanji novi zakonski osnutek, se bo tako zvišala še za 400 milijonov lir letno za obdobje od leta 1973 do leta 1992. Celotna vsota, ki jo bo dežela nakazala javnim bolnišnicam v tem obdobju, bo torej znašala osem milijard lir. Ta povišek bo bistveno pripomogel, da bodo lahko pospešili razna dela, ki jih predvidevajo že odobreni, a finančno slabo podprti načrti.

Pri nakazilu podpor bo dežela predvsem upoštevala številne potrebe bolnišnic v Avianu, Cormonsu, Latisani in drugod, kjer so razmere posebno pereče. V poštev bodo prišle tudi nekatere bolnišnice, ki so se znašle v občutni pasivi, potem ko so izvedle razne gradbene ali razširitvene načrte. S posebnim poudarkom so obravnavali vprašanje gradnje nove bolnišnice pri Katinari.

Na predlog odbornika za šolstvo Giusta ter odbornika za javna dela Stopperja je deželni odbor, ki mu je predsedoval Berzanti, odobril podporo v znesku 30 mil. lir za sirote delavcev emigrantov. S tem ukrepom bo dežela olajšala njihovo šolanje na višjih srednjih šolah ter na univerzi. Podpora bo znašala po 300 tisoč lir za vse sirote emigrantov, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovale obvezne šole ter razne izpopolnitvene tečaje, po 400 tisoč lir za višje srednje šole, po pol milijona za univerzitetne tečaje ter po 400 tisoč lir za podpore tistim, ki bodo nameščeni v raznih zavodih.

Podporo v višini 25 milijonov lir je deželni odbor namenil tudi raznim turističnim pobudam, na predlog odbornika za kmetijstvo in gorsko gospodarstvo Comellija pa je namenil 250 milijonov lir za izboljšanje in izpopolnitev proizvodnih sredstev na področju živinoreje.

Jeklena plošča delavcu na nogo

Na Bazoviški cesti, kjer kopljejo delavci gradbenega podjetja SICAT kanal za vodovodno napeljavo, se je včeraj ponesrečil 26-letni tožak Radimir Dorić iz Pulja. Potem ko je po nalogu delovodje premeščal težke jeklene plošče, mu je nepričakovano spodrsnilo in je padel, pri tem pa mu je plošča zdrknila iz rok in padla navpično na stopalo. Ponesrečenca so z zasebnim avtomobilom takoj prepeljali v bolnišnico, kjer so mu ugotovili verjeten zlom nartnih kosti. Na ortopedskem oddelku se bo moral zdraviti dva tedna.

Jutri, ob 20. uri, bo v dvorani Krožka za politična in socialna proučevanja «Che Guevara» v Ul. Madonnina 19 predavala Marisa Musu, dopisnica «Unità», ki je pred kratkim potovala po portugalskih kolonijah v Afriki. Spregovorila bo o osvobodilnem boju v Mozambiku, Angoli ter v Gvineji Bissau.

Župan je odredil prekinitev prometa po Ul. Giulia in Ul. Marconi, ker utrjujejo teren, istočasno pa je tudi odredil, da bo začasno po Ul. Mazzini enosmerni promet, ker postavljajo nove semafore.

Uslužbenci ENCO so v torek stavkali, ker je podjetje v nevarnosti, da ga zapro. Na skupščini so poblastili sindikalno federacijo, da v prihodnjih dneh proglasi novo 24. urno stavko.

Natečaj za občinske tajnike

Vladni komisariat sporoča, da objavlja uradni list št. 38 do 10. februarja 1973 dva natečaja za 16, oziroma 34 mest občinskih tajnikov. Prvi natečaj je za kandidate, ki so bili že dve leti nepretrgoma poverjeni tajniki brez stalne namestitve, drugi pa je za kandidate, ki imajo ustrezne pogoje. Interesenti se lahko za podrobnosti in za vložitev prošnje obrnejo na prefekturo, soba št. 60.

Sestanek Kmečke zveze v Lonjerju

Kmečka zveza vabi Lonjerce in Padričarje, lastnike zemljišč na Hudem letu, ki jih uporablja «Golf club», na sestanek, ki bo v soboto, 17. t.m. ob 20.30 v Lonjerju na sedežu prosvetnega društva, da se pogovorijo o vprašanju odškodnin.

Predavanje Kmečke zveze o tetanusu

Kmečka zveza priredi jutri, 16. t.m. ob 19.30 v srenjski hiši v Borštu predavanje o zaščiti pred tetanusom.

Predaval bo dr. Borut Spacal ob predvajanju filma.

VČERAJ V DEŽELNEM SVETU

Z večino glasov potrjen zakon o gorskih skupnostih

Zanj je glasovalo 33 svetovalcev (KD, PSI in PSDI), odklonilnih glasov pa je bilo 20 (SS, MF, PLI, MSI in KPI)

Deželni svet je včeraj zaključil razpravo o zakonu, ki uvaja na področje Furlanije - Julijske krajine določbe državnega zakona št. 1102 o gorskih skupnostih. Na sporedu je bila razprava o zadnjih šestih členih in o ustreznih popravkih. Eden izmed členov je bil zbrisan iz izvirnega besedila, tako da jih zakon v dokončnem besedilu obsega 30.

Po glasovalnih izjavah predstavnikov posameznih svetovalskih skupin je predsednik deželnega sveta Ribezzi na predlog komunistične skupine odredil, naj svetovalci glasujejo poimensko. Izmed 53 prisotnih svetovalcev jih je 33 glasovalo za sprejetje nove norme, 20 svetovalcev pa je glasovalo proti. Za zakon so glasovali pripadniki Krščanske demokracije, Italijanske socialistične stranke in Socialdemokratske stranke, proti pa so glasovali predstavniki KPI, Slovenske skupnosti, Furlanskega gibanja, liberalci in misovci.

V svoji glasovalni izjavi je predstavnik Slovenske skupnosti dr. Štoka naglasil, da bo glasoval proti zakonu iz več razlogov. Predvsem zato, ker je restriktiven v primeri z državno normo štev. 1102. Slovenska skupnost ga nadalje odklanja zaradi tega, ker ni večina sprejela številnih popravkov, ki jih je dr. Štoka predlagal v pristojni komisiji in med samo razpravo v deželnem svetu. Zakon, kakršen je bil izglasovan, ne obsega nobenega specifičnega jamstva za pripadnike slovenske manjšine. Sedaj preostaja samo upanje, da bodo gorske skupnosti same poskrbele za to, da bo položaj Slovencev v njihovem okviru primerno urejen. Vsekakor pa bodo naši izvoljeni predstavniki, to je občinski svetovalci v okviru posameznih skupnosti, tudi v prihodnje govorili slovensko, kakor govorijo danes, da naj bo to komu všeč ali ne.

Predstavnik PSI Pittoni je v daljši izjavi dejal, da vnaša državni zakon štev. 1102 nov duh demokratičnosti v gorate predele v Italiji in da se deželni zakon v glavnem ujema z določbami državne norme. V začetku je bil PSI proti zakonu — je dejal nadalje Pittoni — pozneje pa je na osnovi posvetovanj s posameznimi pokrajinskimi komponentami stranke spremenil svoje mnenje in bo torej glasoval zanj, tudi ob upoštevanju izboljšav, ki jih je uspel vriniti v izvirno besedilo zakona. PSI je odločno za to, da se Slovencem priznajo vse pravice, to vprašanje pa spada v izključno pristojnost osrednje vlade in na tem področju bo dežela brez moči, dokler ne bo parlament izglasoval zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine. Prizadevati si moramo, je še pristavil govornik, da bo tak predlog poslan v Rim v okviru nove mandatne dobe deželnega sveta. Nič za to, če bomo s tem tvegali, da nam bodo osrednje oblasti predlog zavrnile.

Za svetovalsko skupino KPI je spregovoril senator Pellegrini, ki je očital deželnemu odboru in svetu, da sta se z novim zakonom odrekla duhu demokratičnosti, ki naj bi zajel gorata področja Furlanije-Julijske krajine. Deželni odbor si sam daje pravico, da odloča o tem, kakšno naj bo življenje gorskega prebivalstva v naši deželi. Ob tem zakonu je bilo ponovno opaziti, da državne in deželne oblasti enostavno vsiljujejo prebivalstvu svojo voljo, pa še to z zamudo, kajti deželni odbor se je odločil za pripravo zakona o gorskih skupnostih šele na pritisk demokratičnih sil v deželi.

Sklepi na seji občinskega odbora

Tržaški občinski odbor, ki se je sestal pod predsedstvom župana Spaccinija, je sprejel sklep za nakazilo 248.600.000 lir za finansiranje javnih del urbanističnega značaja na področju Rocol - Melara. Za kritje tega stroška je odbor sprejel predlog odbornika Del Tutta, naj bi občina zaprosila za ustrezno posojilo Tržaško hranilnico (Cassa di Risparmio).

Ostali sklepi občinskega odbora zadevajo izboljšave mestnih športnih in rekreacijskih struktur. Med temi naj omenimo nakup raznih naprav za opremo rekreatorijev «Cobolli», «E. Toti» in «E. E. Gentili». Med drugim je odbor sklenil nakupiti glasbene inštrumente za vse godbe na pihala občinskih rekreatorijev. Skupni znesek znaša tri milijone lir, ki jih delno krije deželna podpora.

Primožič razstavlja v občinski galeriji

Emil Primožič - Primossi se je sinoči ponovno predstavil občinstvu. Tokrat v občinski galeriji, kjer je razstavil kar 44 del, in to 36 olj in 8 skulptur. Tudi če bi Primožičeva dela ne nosila njegovega podpisa, bi jih ne mogli zamenjati z deli kakega drugega slikarja. S tem se ne moramo še spuščati v oceno, ker prepuščamo to strokovnjaku, preč pa hočemo reči le, da so sedanja olja, ki so razobešena po vsem razpoložljivem prostoru občinske galerije, tako tipično Primožičeva, da jih ne moreš zamenjati, kajti njegove so barve, njegovi so motivi, v glavnem domači motivi, posamezne tržaške palače in nekaj Krasa, hkrati pa zelo veliko tihožitij. Edino v skulpturah vidimo tokrat pri Primožiču kako novost. Sicer pa je to stvar strokovne ocene.

Razstava bo odprta do 22. t.m.

SINOČI NA NABREŽJU N. SAURO

En mrtev in dva ranjena pri trčenju avtomobilov

Glavni vzrok pretresljive nesreče je bila previsoka hitrost? - Od malega fiata 500 je ostal le kup razbitin

Na Nabrežju N. Sauro, v bližini Trga Venezia in pokritega bazena, se je pripetila sinoči, malo čez 23. uro strahovita prometna nesreča. Ena oseba je izgubila življenje, dve pa sta ranjeni zaradi silovitega čelnega trčenja avtomobilov. Vzroki nesreče niso še povsem znani. Cestišče na nabrežju je namreč zelo široko, tudi prometa je ob takšnih nočnih urah bolj malo. Verjetno je pretresljivi nesreči v prvi vrsti botrovala hitrost. Ne gre pa izključiti tudi možnosti nenadne okvare na vozilih ali pa slabosti voznikov.

Tudi samo dinamiko nesreče je bilo težko ugotoviti in so se morali orožniki veliko truditi z merjenjem. Vsekakor so razbitine avtomobilov jasno dokazovale, da je šlo za čelno trčenje, kajti enega od avtomobilov, fiat 500, ni bilo prepoznati. Ves prednji del je bil ena sama skrotovičena pločevina. Fiat 500 z evidenčno tablico TS 36020, ki ga je upravljal 28-letni Giorgio Fonda iz Ul. Salita Promontorio 7, je vozil v smeri Novega pristanišča. Iz nasprotne smeri pa je prihajal fiat 1500 (TS 59125), v katerem sta se peljala 37-letni Otello Skorja iz Ul. D'Alessi 7 ter 34-letni Sergio Viola iz Ul. Albona 4. Pri Trgu Venezia je prišlo do usodnega trčenja. Fondo je sunek vrgel iz malega vozila, kjer je obležal na mestu mrtev, ostala dva pa so z rešilnim avtomobilom Rdečega križa odpeljali v bolnišnico, kjer so Skorjo sprejeli na opazovalnem oddelku zaradi hudih udarcev po obrazu z verjetnimi notranjimi poškodbami, Violo pa so sprejeli na nevrokirurškem oddelku zaradi hudih udarcev v glavo. Zdraviti se bosta morala približno dva tedna vsak.

Parlamentarna vloga PSDI o pristojnosti dežele

Deželni odbor PSDI sporoča, da je prišlo do ponovnega razgovora med deželnimi predstavniki stranke in vsedržavnim tajnikom Orlandijem. Deželno vodstvo PSDI so na razgovorih zastopali odbornik za industrijo Dulci, načelnik svetovalske skupine Dal Mas, član vsedržavnega vodstva stranke posl. Ceccherini in deželni tajnik Lonza.

V zvezi s temi razgovori je vsedržavni tajnik Orlandi v torek vložil v zbornici resolucijo, v kateri se sklicuje na stvarne potrebe dežele Furlanije - Julijske krajine in na njeno mednarodno vlogo tako v odnosu držav, ki so v EGS, kot v odnosu do drugih držav. Resolucija obvezuje vlado, da uredi vprašanja pristojnosti dežele v skladu s členom 50 deželnega statuta in da dodeli ustrezna sredstva, da bo lahko dežela sestavila in izvedla načrt gospodarskega razvoja.

Ponesrečen poskus vloma v orožarno v Ul. Battisti

Neznanci so v včerajšnjih nočnih urah skušali vlomiti v trgovino z orožjem v Ul. C. Battisti 8. Na srečo pa jim to ni uspelo, ker je steklo izložbe, ki so ga skušali razbiti neprebojno. Kljub temu pa so med ponesrečenim vlomilnim podvigom povzročili precejšnjo škodo. Lastnik orožarne, 35-letni Francesco Gianella, je policijskim agentom izjavil, da znaša škoda na steklu okrog 300.000 lir.

Risbe in filmi o življenju otrok v poletnih kolonijah

Včeraj se je v Gregorčičevi dvorani zbralo veliko število otrok in staršev, da si ogledajo razstavo risb, ki so jih otroci izdelali med počitnicami v Zgornjih Gorjah pri Bledu in da prisostvujejo predavanju filma iz življenja v koloniji, tako na morju kot v hribih.

Duša Kosmina, članica komisije za doraščajočo mladino pri SKGZ je prisotnim pred predvajanjem filmov poudarila važnost kolonij, predvsem koliko koristijo zdravju in še posebej oblikovanju otrokovega značaja, kajti prav oddaljenost od doma jim utrjujejo samozavest in samostojnost.

Poleg filmov iz življenja otrok v Zgornjih Gorjah in v Savudriji so prisotnim predvajali še film o športnem srečanju med tržaškimi in goriškimi otroki lani maja meseca v Gorici, prav tako v organizaciji komisije za doraščajočo mladino.

Orkester Glasbene matice čestita svojemu članu
BORUTU KODRIČU
ki je promoviral za doktorja naravoslovnih ved na tržaški univerzi.
Čestitkam se pridružuje tudi odbor in profesorski zbor Glasbene matice.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

TED WHITEHEAD

ALPHA BETA

Prevod DUŠAN TOMŠE
Scena in kostumi EDVARD ZAJC
Režija MARIO URŠIČ
Gospod Elliot SILVIJ KOBAL
Gospa Elliotova LIDIJA KOZLOVIČEVA

Razpored predstav pod rubriko «Gledališča»

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo Trst obvešča člane, da bo v sredo, 28. marca 1973 ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju ob vsakem številu udeležencev v Gregorčičevi dvorani, v Ul. Geppa 9, 19. REDNI OBČNI ZBOR z običajnim dnevnim redom.

Ravnateljstvo slovenske srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini priredi v petek 16. marca ob 20. uri v šoli predavanje za starše in prijatelje mladine. Predaval bo univerzitetni profesor iz Ljubljane dr. Ivan Toličič o temi: «O razvojni dobi mladostnika in mladostnice».

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu priredi danes, 15. t. m. ob 20. uri v **Mavhinjah**, v osnovni šoli in jutri, 16. t. m. ob 20. uri v **Cerovljah** v osnovni šoli predavanje o kmetijski zakonodaji, posebno o deželnem zakonu za razvoj vinogradništva, vrtnarstva in cvetličarstva, ki v kratkem zapade. Predaval bo dr. Vremec. Vabljeni!

Kulturni krožek Devin-Štivan obvešča vse ljubitelje šaha, da bo vsako sredo zvečer v društvenih prostorih, z začetkom ob 20. uri, šahovski večer.

Izleti

Vsem šolnikom, izletnikom v Cerkno sporočamo: Potovali bomo z osebnimi avtomobili. Iz Trsta do Cerkna, mimo Nove Gorice in Mosta (Sv. Lucija), je okrog 110 km. Vse tiste, jim je pot manj znana, vabimo, da se zberejo 19. marca ob 7.30 na Trgu Oberdan (pred sedežem SIP), od koder bomo skupno odpotovali.

Ob 10. uri se zberemo pred novo šolo v Cerknem.

SPDT priredi dvodnevni izlet po Zasavju dne 18. in 19. marca 1973.

Prvi dan: Trst — Ljubljana — Obisk Sv. Urha, vzpon na Janče (794 m), po dolini Besnice v Šmartno — Ogled gradu Bogenšperk (Valvasor), čez Podkum v Trbovlje in tu prenočitev.

Drugi dan: Ob lepem vremenu s sedežnico na Partizanski vrh, čez Trojane, Vransko, po Tuhinjski dolini v Kamnik. Ogled zanimivosti v okolici Kamnika in Mengeša. Vpisovanje pri Norči Zavadlal v Ul. Geppa 9. Prostih je še nekaj mest. Odhod ob 6.30 izpred sodnijske palače. Udeležence naprošamo, da poravnajo račune izleta.

SPDT priredi 17., 18. in 19. marca zimovanje na Krvavcu. Odhod ob 15. uri v soboto, 17. marca. Prijave v Ul. Geppa 9.

Kmetijska zadruga v Trstu organizira tudi letos 19. marca izlet na velesejem v Verono. Kdor bi se rad udeležil izleta, naj se zglasi na glavnem sedežu v Ul. Ugo Foscolo štev. 1 ali v podružnicah v Ul. Flavia št. 62 in v Miljah, Trg Curiel št. 3.

Zadružna kraška mlekarna prireja dne 19. marca enodnevni izlet v Verono, na ogled Kmečkega sejma.

Vpisovanje za člane je na sedežu Pokrajinskega združenja rejcev v Trstu, telefon 34245, do izčrpanja razpoložljivih mest.

Prispevki

Dr. Venceslav Tuta daruje 1000 lir za Slovenski klub.

V počastitev spomina pok. Nina Venierja darujeta Manica in Evgen 5000 lir za ŠD Sokol.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 15. marca
KLEMEN

Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 18.10 — Dolžina dneva 11.52 — Luna vzide ob 14.27 in zatone ob 4.19

Jutri, PETEK, 16. marca
HILARIJ, GORIŠKI PATRON

Vreme včeraj: najvišja temperatura 8,3, najnižja 4,6, ob 19. uri 5,9 stopinje, zračni tlak 1012,3, rahlo narašča, veter 23 km na uro, vzhodnik - severovzhodnik, posamezni sunki do 61 km na uro, vlaga 51-odstotna, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 7,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 14. marca 1973 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 82-letna Giulia Latin vd. Grassi, 87-letni Fernando Gandusio, 41-letni Ermanno Zanin, 62-letni Emiliano Babich, 82-letna Paola Stroligo vd. Manfreda, 83-letna Rosa Besich vd. Bernich, 72-letni Emilio Castelli, 67-letna Maria Fragiacomo, 71-letna Aurelia Marko por. Longoni, 59-letna Maria Pregara, 86-letna Maria Antonia Ruzzier.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Vielmetti, Borzni trg 12; Centauro, Ul. Rossetti 33; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Erta di S. Anna 10 (Kolonkovec).

Gledališča

KULTURNI DOM

Danes, 15. marca 1973 ob 20.30 T. Whitehead «Alpha beta» za abonma red E — mladinski v četrtek, v petek, 16. t. m. ob 16. uri abonma red H; v soboto, 17. t. m. ob 20.30 izven abonmaja in v nedeljo, 18. t. m. ob 16. uri za abonma red C — prva nedelja po premieri.

Prodaja vstopnic vsak delavnik od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, tel. štev. 734265.

VERDI

V soboto ob 20. uri premiera Ponchiellijeve opere «La Gioconda». Nastopili bodo Hana Janku (Gioconda), Luisa Bordin Nave, Paolo Washington, Bruna Baglioni, Umberto Grilli, Mario Zanasi, Eno Mucchiutti, Enzo Viaro, Raimondo Botteghelli, Dario Zerial in Vito Susca. Orkester gledališča Verdi bo vodil Bruno Bartoletti, delo je režiral Luciano Barbieri skupno s Cirom Marinom, ki je pripravil sceno. Zbor gledališča je uvežbal Gaetano Riccitelli, koreografija pa je delo Jorga Garcie.

Vstopnice so na razpolago od danes dalje pri gledališki blagajni (tel. 31948).

Sobotna predstava bo za red A v parterju in ložah ter za red B na galerijah.

POLITEAMA ROSSETTI

Genovsko gledališče: «8. september». Ponovitve do nedelje. V soboto ob 17. uri predstava za dijake. Vstopnina 500 lir.

Danes ob 18.30 v časnikarskem krožku srečanje igralcev genovskega gledališča s tržaškim občinstvom.

AVDITORIJ

Od sobote, 17. do ponedeljka 19. tri predstave gledališča «La Fede» pod vodstvom Giancarla Nannija z Nannijevim delom «Pomladno prebujenje» z Manuelo Kustermann. S tem delom je gledališče «La Fede» doživelo velik uspeh na turneji po Severni Ameriki.

Zadnji dve abonmajski predstavi v ciklu «Gledališče danes 73» bosta: od 23. do 25. marca «Pasje srce» Bulgakova pod vodstvom Antonia Salinesa, ki je tudi protagonist, v izvedbi gledališča Belli z Magdo Marcantali ter «Moby Dick» Maria Riccija v izvedbi gledališča iz Rima, ki bo na sporedu 30. marca in 1. aprila.

Kino

«La Cappella Underground» 19.00 — 21.00 «Barravento» (Brazilija, 1962) rež. Glauber Rocha. Igrata Antonio Sampaio in Lucy Carvalho. Premiera.

Nazionale 16.00 «Sesso in gabbia». Barvni film. Prepovedano mladini 18. letom.

Fenice 15.00—22.15 «Ultimo tango a Parigi». Barvni film. Marlon Brando in Maria Schneider. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Eden 15.00—22.00 «Ultimo tango a Parigi». Barvni film režiserja B. Bertoluccija. Marlon Brando in Maria Schneider. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 «Vogliamo i colonnelli». Barvni komični film režiserja Maria Monicellija. Igra Ugo Tognazzi.

Excelsior 15.00—18.30—22.00 «Ludwig». Helmut Berger, Romy Schneider in Trevor Hovard. Prepovedano mladini pod 14. letom. Barvni film.

Ritz 16.00 «La collina degli stivali». Barvni western film. Terence Hill in Bud Spencer.

Aurora 16.30 «All'ombra delle piramidi». Barvni film. Igra Charlton Heston.

Impero 16.30 «L'uccello migratore». Zabavni film v barvah. Igra Lando Buzzanca.

Capitol 16.00 «La più bella serata della mia vita». Alberto Sordi. Barvni film.

Cristallo 16.30 «Sesso a domicilio». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 16.30 «Prima e dopo l'amore un grido d'allarme». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «I trafficanti del piacere». Barvni film. Vince Edwards in Judy Greeson. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 16.00 «Camorra». Jean Seberg, Fabio Testi, Raimond Pellegrin. Barvni film.

Abbazia 16.00 «Uno sparo nel buio». Barvni film. Igrata Peter Sellers in Elke Sommer.

Astra 20.00 «Cineforum Triestino» predstavlja dva filma: «Marzo '43 — Luglio '48» in «Ice». Jutri ob 16.30 «Testa di sbarco per otto implacabili». Barvni film. Erica Blank in Peter Lee Lawrence.

Ideale 16.00 «Inchiesta di un procuratore su un albergo di tolleranza». Thomas Taylor, Jane Farrow. Prepovedano mladini pod 18. letom.

KINO NA OPČINAH

predvaja v soboto ob 18. uri ter v nedeljo ob 15. uri
«IL GRANDE JAKE»
Igra John Wayne

V ponedeljek ob 15. uri
«LA PROVINCIALE»
Igrata Maria Grazia Bucella in Gianni Morandi.

Razstave

V galeriji Cartesius bodo do 23. marca 1973 razstavljali trije jugoslovanski likovniki in sicer Zvest Apollonio, Branko Miljuš in Andrej Ajdič.

V Kulturnem domu slikarska razstava Jožeta Šajna.

V galeriji «Forum» v Ul. Coroneo 1 razstavlja Lojze Spacal.

**V obč

OKROGLA MIZA V «SLOVENSKEM KLUBU»

Vsi Slovenci smo za odložitev razprave in korenito spremembo zakona o rezervatih

V debato so posegli Egon Kraus, Bogo Samsa, Stojan Spetič, Lucijan Volk in Vladimir Vremec

Zapisali smo že, da je bila debata za okroglo mizo v Slovenskem klubu o vprašanju ustanovitve kraških rezervatov zanimiva in ustvarjalna, saj je med udeleženci: Egonom Krausom, Bogom Samso, Stojanom Spetičem, Lucijanom Volkom in Vladimirjem Vremcem, prišlo do skupnih spoznanj in enotnega mnenja, da je treba sedanjo razpravo o deželnem zakonskem načrtu za ustanovitev kraških rezervatov v komisiji prekiniti in odložiti na čas po deželnih volitvah junija letos. V tem času pa naj bi prišlo do širšega posvetovanja s prizadetim prebivalstvom, se pravi z njegovimi predstavniki in strokovnimi organizacijami, da se v bistvu izdela nov zakonski osnutek, ki naj na demokratičen način ureja upravo kraških rezervatov in predvideva prisotnost slovenskega kraškega človeka.

Razpravo povzemamo v glavnih obrisih. Predsednik kluba Miroslav Košuta je najprej predstavil udeležence za okroglo mizo in predal besedo predsedniku zadruge «Naš Kras» Egonu Krausu, ki je na kratko orisal vsebino odborovega zakonskega osnutka o kraških rezervatih in nevarnost, ki ga ta osnutek predstavlja za Kras in Kraševce.

Po abecednem vrstnem redu so se nato zvrstili ostali. Bogo Samsa je utemeljil pripombe in stališča SKGZ, po katerih je bistveno vprašanje zaščite Krasa tako, da se na čelo te zaščite postavi človek, ki je naravi dal s svojim delom tudi obliko. V tem smislu bi zakon deželnega sveta ne smel mimo interesov slovenskega človeka in Krasa in slovenske narodne skupnosti kot celote, saj je ta dala Krasu svoj pečat.

Bistveno je namreč vprašanje, kdo bo Kras upravljal in ščitil, torej vprašanje «oblasti». Birokratska ustanova bi v tem smislu bila izraz tujih interesov in izbir, ki gredo mimo skupnih razvojnih ciljev slovenske manjšine in njenega ozemlja. Samsa je nadalje utemeljil zahtevo, da se razprava o zakonskem osnutku prekine in po demokratičnem posvetovanju spremeni način upravljanja kraških rezervatov na tak način, da bodo v tem protagonisti predvsem Kraševci s svojimi občinskimi upravami in predstavništvi. Člene pa, ki dopuščajo mrcvarjenje Krasa in podrejanje drugim interesom (pri tem je omenil predvsem možnost nediskriminiranega razlaščanja tudi izven področja rezervatov), pa je treba odpraviti. Samsa je v začetku omenil, da ne gre samo za kraške rezervate, temveč tudi za druga pereča vprašanja, kot je nameravana gradnja naftovodov preko Krasa in načrt za «velike ceste». Vsi trije lahko bistveno spremenijo naše etnično ozemlje.

Spetič je dejal, da komunistom ne gre samo za zaščito jezika in kulture, temveč za zagotovitev demokratičnega, se pravi samostojnega družbenega in gospodarskega razvoja slovenske skupnosti. Ta mora v okviru politike demokratičnega načrtovanja soodločati o svoji usodi in ščititi svoje interese, v nasprotnem primeru nas lahko velike gospodarske spremembe razkrojijo in povečajo asimilacijski pritisk.

Glede zakona o kraških rezervatih je bil mnenja, da ne predvideva samo razlastitve malega kmeta in posestnika, temveč za «razlastitev občinskih uprav» vseh kompetenc, ki si jih prilašča Ustanova za zaščito Krasa s svojo birokratsko upravo. To pa je, po Spetičevem mnenju, «kolonializem» tržaškega vodilnega razreda do Krasa in ljudi, ki na njem žive.

Pridružil se je zahtevi, da se prekine razprava o zakonu in da se ga izdela na novih principih. Tak kakršen je, je neustaven in protizakonit. Pravilno bi bilo, če bi kraške rezervate demokratično upravljale občinske uprave, združene v konzorciju ali v gorski skupnosti, kjer bomo Slovenci v večini.

Lucijan Volk je razvil misel, da je narodna skupnost tudi lastnica teritorija, na katerem se je zgodovinsko oblikovala. Če nam ozemlje vzamejo, prenehamo biti narod in nas spremenijo v «folklorno» skupino. Zato moramo Slovenci to ozemlje upravljati in ga očuvati. Strinjal se je, da mora manjšina izvajati nadzorstvo nad vsem Krasom in tem, kar se na njem dogaja: od gradnje cest, naselij, naftovodov do drugih izbir. Zakon o kraških rezervatih, je dejal, se je «slabo rodil». Zato ga je treba obnoviti z demokratičnim postopkom v vseh fazah oblikovanja. Dejal je, da se Slovenci marsikdaj prepozno zganemo. KD pa vztraja pri tem zakonskem osnutku iz zgolj prestižnih razlogov. Za zaključek je Volk prebral stališče deželnega tajništva PSI, o katerem smo že pisali.

Dr. Vladimir Vremec je v začetku izpodbijal nekatere trditve, da gre tu za slabo politično voljo tržaškega vodilnega razreda. Zakonski osnutek so započeli naturalisti. Iz tega je nastal Belcijev zakon, ki ga je odobril parlament. Dežela pa je sestavila tog, neelastičen, celo strokovno nevaren osnutek. Vremec se ni strinjal s pojmovanjem zaščite preko omejitev in pri kateri bi ljudje imeli pasivno vlogo. Izrekel se je za «aktivno zaščito», ko javna oblast daje kmetu prispevek zato, da bo sam na svoji zemlji izvajal zaščitne ukrepe. Zato pa mora biti Kraševec prisoten pri vodenju ustanove. Deželni zakon ni niti izviren, saj je slab prepis drugih zakonov za narodne parke v Abrucih in drugod, v bistvu pa je tudi ta primer dokazal, da se nadaljuje s prakso neobravnavanja globalnega vprašanja zaščite slovenske manjšine kot take.

Vremec je za zaključek predlagal, naj bi po odložitvi razprave Slovenci zbrali enotno strokovno komisijo, ki naj izdela svoj predlog zakona o rezervatih in pri tem upošteva vsa izražena mnenja.

Udeleženci «okrogle mize» Slovenskega kluba

VČERAJ OB BELEM DNEVU V SREDIŠČU MESTA

Podel roparski napad v zasebnem stanovanju

Žrtev napada je mlad jugoslovanski državljan, ki ga je neznan ropar udaril po glavi ter mu ukradel 18 tisoč lir - V teku je preiskava

Po zaskrbljujočih vesteh o najrazličnejših drznih in nasilnih roparskih podvigih v zadnjih časih, se mora tržaška črna kronika ukvarjati tudi s primeri roparske dejavnosti v zasebnih stanovanjih. Včeraj, ob belem dnevu, je bil žrtev takšnega napada mlad jugoslovanski državljan, ki ga je neznani ropar najprej grobo potolkel na tla ter mu nato izpraznil žepe. Plen sicer ni bil izdaten, napadenec je imel pri sebi le 18 tisoč lir, zato pa so bile njegove telesne poškodbe hujšega značaja in se je moral zaradi tega zateči celo po zdravniško pomoč v splošno bolnišnico.

Kot je policijskim agentom letečega oddelka povedal napadenec, 20-letni Radoslav Radović iz Bjelega Polja pri Rasovu, se je roparski napad odvijal tako: okrog 14.40 je nekdo potrkal na vrata stanovanja Stanislava Covassija v četrtem nadstropju poslopja št. 21 v Ul. Ginnastica, kjer Radović trenutno prebiva od lanskega septembra. V stanovanju sta bila ob omenjeni uri samo Radović in njegova 53-letna teta Ljubica Stojković. Mladi Jugoslovan se je trkanju takoj odzval in v stanovanje je vstopil mladenič dolgih, črnih las in dolgih zaliscev v rjavem suknjiču z belimi črtami ter ga v italijanščini vprašal, če je gospodar stanovanja doma. Radoviću se je v prvem trenutku zdelo, da je mladenič gospodarjev dober znanec, zato ga je vljudno povabil, naj vstopi. Neznanec pa je v odgovor nenadoma nekaj potegnil iz žepa (Radović sploh ni imel časa da bi ugotovil za kaj gre, zazdelo se mu je le, da se v neznančevih rokah svetlika samokres) ter ga dvakrat močno udaril po glavi, da se je zgrudil. Zavesti pa ni izgubil in ko ga je hotel dolgolasec odvleči s hodnika v bližnjo sobo, je Radović reagiral. Neznanec ga je še enkrat močno mahnil po glavi, mu izpraznil žepe in izginil.

Zanimivo je, da se Radovićeva teta, ki je bila v sosednji sobi, ni zavedla, kaj se dogaja na hodniku. Vse se je namreč odigralo v nekaj trenutkih. Ves okrvavljen se je Radović nato podal na cesto in v bližnji bar, od koder so telefonsko poklicali agente letečega oddelka, ki so takoj uvedli preiskavo, ranjenca pa odpeljali v bolnišnico, kjer so mu zaradi udarcev po glavi nudili prvo pomoč.

Zlom stegnenice ob nesrečnem padcu

Na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice so včeraj popoldne sprejeli 69-letno gospodinjo Mario Rakuschek iz Ul. S. Spiridione 6, ki se je hudo ponesrečila pri padcu v stanovanju svoje prijateljice v Ul. Martiri della Libertà. V kuhinji prijateljičinega stanovanja ji je spodrsnilo in je padla na tla. Pri tem si je verjetno zlomila desno zapestje in desno stegnenico. Če ne nastopijo komplikacije se bo morala zdraviti vsaj 70 dni.

DVOJE DOMAČIH
Boris Pahor
GRMADA V PRISTANU
NOVOSTI AVTORJEV
Marij Čuk
PESNIŠKI LIST
tržaška knjigarna
TRST - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Zaradi požarov na Koprskem mobilizirane gasilske enote

Koprsko luko obiskal kitajski veleposlanik

Koprsko luko je obiskal kitajski veleposlanik v Beogradu Seng Tao. S predstavniki kolektiva se je pogovarjal o gospodarskem sodelovanju med luko in zainteresiranimi gospodarskimi organizacijami LR Kitajske. Ob koncu se je pohvalno izrazil o naglem razvoju koprske luke od njegovega zadnjega obiska (leta 1970).

* * *

Suho in vetrovno vreme pomeni na slovenski obali in v zaledju še naprej stalno nevarnost za gozdne požare. Čeprav so pristojni organi izvedli številne preventivne ukrepe in uvedli stalna dežurstva na terenu, se požari še naprej vrstijo. Od januarja do srede marca so zabeležili na Koprskem kar 87 večjih gozdnih požarov in razne manjše, ki so hudo poškodovali okrog 3 tisoč hektarjev gozdnih in travniških površin. Največji požar so zabeležili v Movražu, kjer je zgorelo 600 hektarjev mešanega travnato gozdnega področja. Za gašenje požarov so dan in noč mobilizirane vse enote poklicnih gasilcev in prostovoljnih gasilskih društev, pomagajo pa tudi pripadniki milice in vojske, člani lovske organizacije in prebivalstvo. S posebnimi lepaki ter prek radia in časopisov tudi stalno opozarjajo na največjo previdnost pri ravnanju z vžigalicami in cigaretnimi ogorki, kakor tudi pri zažiganju odpadkov pomladanskega čiščenja travnikov in gozdov. Najpogostejša vzroka požarov sta prav malomarnost in neprevidno ravnanje z ognjem.

* * *

Do glavne turistične sezone bodo izvedli večją obnovitvena dela v koprskem muzeju, tako da bo postal še bolj kot doslej privlačna točka za domače in tuje turiste. Med drugim so že preuredili arheološki oddelek ter veliko muzejsko dvorano, v kateri bodo razstavili razen dosedanjih slik še 20 novo odkritih oljnih slik starih mojstrov. Nadalje je muzej obogatil svoje zbirke z raznimi starinskimi izdelki steklarstva in umetnega kovaštva. Pomembna novost koprskega muzeja je tudi vodič, ki bo na poljuden način seznanil obiskovalce z razstavljenimi predmeti.

● V mizarski delavnici v Marjanu, kjer je zaposlen, si je 37-letni Rino Scizilin iz Medeje s strojem poškodoval levo roko. V bolnici so ga pridržali za 20 dni na zdravljenju.

KRVAVI ATENTAT JE BIL LANI 31. MAJA

So morda karabinjerji našli krivce zločinskega pokola pri Petovljah?

Poveljnik deželne legije karabinjerjev polkovnik Mingarelli je bil včeraj na goriškem sodišču - Niti on niti sodniki niso hoteli dati izjav - Šušlja se, da so atentat povzročili kriminalci zaradi maščevanja

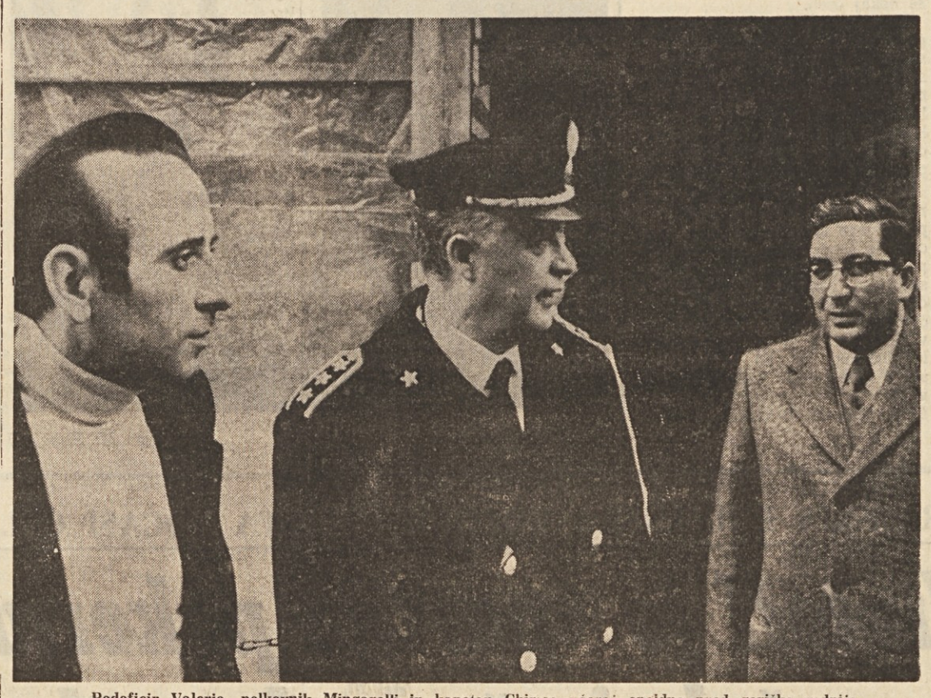

Podoficir Valerio, polkovnik Mingarelli in kapetan Chirico včeraj opoldne pred goriško sodnijo

Že v torek zvečer je iz Vidma prišla kratka vest, da so karabinjerji najbrž našli vrsto obtežilnih dokazov na račun skupine ljudi, ki naj bi bila zakrivila atentat pri Petovljah lanskega 31. maja, v katerem so bili ubiti trije pripadniki tega oboroženega korpusa. Včeraj zjutraj je prišel v Gorico polkovnik deželne legije karabinjerjev Dino Mingarelli in obiskal namestnika prokuratorja republike dr. Carmina Laudisia. Polkovnika Mingarellija je spremljal načelnik preiskovalnega oddelka karabinjerjev v Vidmu kapetan Antonio Chirico. Ta je imel s seboj debelo aktovko. Napotila sta se v pisarno namestnika prokuratorja. Glavni prokurator dr. Pascoli je namreč te dni na dopustu in se bo vrnil na svoje delovno mesto šele čez nekaj dni.

Karabinjerska častnika sta se zadržala v sobi dr. Laudisia skoro dve uri. Veža je bila polna časnikarjev, ki so nestrpno čakali kaj bo iz tega, prav tako so v veži čakali tudi neke osebe, ki imajo zaradi drugih sodnih stvari opravka z namestnikom prokuratorja in so morale čakati zaradi nenadnega prihoda polkovnika deželne legije karabinjerjev.

Na lepem je iz pisarne prišel tudi preiskovalni sodnik dr. Raoul Cenisi in šel v Laudisijevo sobo. Zadržal se je tam skoro celo uro. Kasneje je prišel tudi predsednik sodišča a je kmalu zapustil pisarno.

Ko sta polkovnik Mingarelli in kapetan Chirico prišla iz pisarne, so se jima novinarji približali. Smehljaje in v prijetnem dialogu je polkovnik Mingarelli odgovarjal na postavljena vprašanja. «Sploh ne razumem zakaj ste tu», je dejal novinarjem. Na direktno vprašanje ali je njegov obisk v zvezi z atentatom pri Petovljah, je polk. Mingarelli dejal, da nima ničesar povedati, da je preiskava še vedno v teku, da je prišel v Gorico, da bi se malo porazgovoril s prijateljem dr. Laudisiom. Dejal je še, da bo držal obljubo, ki jo je dal novinarjem dan po atentatu, t.j. 1. junija, ko je dejal, da bo tisk takoj obveščen, če bodo odkrili krivce atentata.

Od njega ni bilo mogoče izvedeti ničesar drugega. Novinarje je zapustil pred sodnijo, nato se je napotil v bližnjo karabinjersko poveljstvo.

Nekaj minut kasneje so novinarji zaprosili za razgovor z dr. Laudisiom. Na postavljena vprašanja je ta takoj odgovoril, da ne ve o stvari ničesar, da vodi zadevno preiskavo sam prokurator dr. Pascoli in da se bo ta vrnil čez nekaj dni. Namestnik državnega prokuratorja, ki je bil v Gorici prisoten prav v dneh ko je prišlo do atentata in ki je takrat v prvih dneh vodil preiskavo, ni hotel povedati ničesar.

Še ostrejši je bil negativni odgovor preiskovalnega sodnika Dr. Cenisija. Tudi on ni hotel povedati ničesar.

Stvar je torej še vedno zavita v temo. So karabinjerji torej krivce odkrili? So jim na sledi? Iz Vidma prihajajo novice, po katerih naj bi bili za atentat krivi določeni krogi kriminalnega podzemlja, ki so se hoteli maščevati nad karabinjerji Govor je tudi o neki južnjaški mafiji. Atentat naj ne bi bil torej političnega značaja. Šušlja se tudi, da so imena krivcev znana, manjka pa morda kak detajl. Karabinjerji naj bi bili izsledili krivce na podlagi analize glasu neznanca, ki je tistega usodnega dne, 31. maja, telefoniral karabinjerjem in jih obvestil, da je pri Petovljah zapuščen avto bele barve.

V Gorici smo včeraj tudi menili, da je namestnik prokuratorja podpisal aretacijske naloge, na podlagi morebitne zaključne dokumentacije, ki naj bi jo bila izročila karabinjerska častnika.

Ugibanja so možna. Naša javnost si želi zaključek preiskave, uspešen zaključek! Krivce je treba najti in jih izročiti sodni oblasti. Samo tako bodo naši ljudje, ki želijo živeti v miru, zadovoljni. Upajmo ,da bodo krivci kmalu za zapahi.

m. w.

Kmetijski strokovnjaki iz Slovenije obiskali zadružne hleve

Zadružni hlev v Terzo D'Aquileia si je lani ogledalo dvaindvajset delegacij, pretežno iz inozemstva. V teh dneh so si hlev ogledale nekatere delegacije iz Slovenije. Prejšnji petek so tu bili tehniki Kmetijskega inštituta iz Nove Gorice. v torek so bili na obisku kmetijski tehniki iz Celja, ki so bili na poti v Verono, kjer so si ogledali tudi tamkajšnji kmetijski velesejem. Goste so sprejeli zastopniki deželne zveze zadrug, pozdravil jih je tajnik te zveze Silvino Poletto.

Jutri bo v tem zadružnem hlevu spet obisk iz Slovenije. Prišlo bo nad 50 kmetijskih strokovnjakov iz vse Slovenije. Tudi ti so namenjeni v Verono. Ob tej priliki bodo v Terzu prisotni tudi deželni predsednik zveze zadrug dr. Gibatta Angeli, zastopniki zadružnega gibanja in funkcionarji deželnega odborništva za kmetijstvo.

V tem zadružnem hlevu, ki je med najboljšimi v naši deželi, redijo nad 300 glav živine.

Prejšnji teden so si slovenski strokovnjaki ogledali tudi zadružni hlev v Noasu v Benečiji.

Hlevi v Terzo D'Aquileia sodijo med najbolj moderne v naši deželi. V načrtu pa je odprtje še dveh takšnih gospodarskih podjetij v Krminu in v Gradišču. Uresničenje vseh teh pobud bo uvrstilo deželo Furlanijo - Julijsko krajino glede živinoreje na drugo mesto v državi, takoj za Emilijo.

OBČINSKE MLADINSKE IGRE 1973

Premalo telovadnic za vso mladinsko športno dejavnost

Na torkovi organizacijski seji so sestavili urnik tekem Zaključna prireditev bo v občinskem parku 31. maja

Pod predsedstvom občinskega odbornika za šport in šolstvo, Moiseja, se je v torek zvečer zbrala organizacijska komisija, da bi sestavila urnik tekem občinskih mladinskih iger. V uvodni besedi je odbornik Moise govoril o uspehu mladinskih iger v prejšnjih letih in prisotne seznanil s problemom telovadnic, katerih je v našem mestu malo in še te ne ustrezajo vsej športni dejavnosti. Sledilo je sestavljanje urnika za prihodnje občinske tekme, ki je naslednji: lahka atletika za fante in dekleta — občinske igre se morajo zaključiti najkasneje do 13. maja, nato se bodo prvouvrščeni udeležili pokrajinskih iger. Isto velja za naslednje športe: kolesarstvo (do 13. maja), telovadba (25. maja), košarka (6. maja), odbojka (13. maja), sabljanje (13. maja).

Sledila je diskusija za sestavo urnika neobveznih športov ki se bodo zaključili v naslednjih dneh: bezbol (tekmovanja se morajo zaključiti do 15. maja), judo (13. maja), namizni tenis (5. maja), za tenis, hokej, streljanje, lokostrelstvo in kros z motorji niso bili še sestavljeni urniki, kaže pa, da se bodo tekmovanja v teh športih zaključila pred koncem aprila.

Za vse zgoraj navedene športe bodo morala zainteresirana društva vpisati svoje tekmovalce najkasneje do 31. t. m., tako, da bodo organizatorji lažje pravočasno obvestili udeležence iger za nadaljnja tekmovanja.

Ob koncu seje so razpravljali tudi o zaključni manifestaciji, na kateri bodo nagradili najboljše tekmovalce iz naše občine. Nagrajevanje bo v občinskem parku 31. maja.

Obisk nemških koncentracijskih taborišč

Proslava 28-letnice osvoboditve koncentracijskega taborišča Mathausen bo v nedeljo 6. maja letos. Vsedržavno vodstvo nekdanjih političnih preganjancev pripravlja dva avtobusna izleta. Od 4. do 7. maja prireja izlet z obiskom taborišč Ebensee, Grad Hartheim, Gusen, Mathausen, od 3. do 9. maja pa izlet z obiski taborišč Dachau, Ebensee, Grad Harheim, Gusen, Mathausen, Melk in Rižarna v Trstu. V Gorici sprejema prijave bivši politični preganjanec Cutrofello, Ul. Codelli 2.

Prvi izlet stane 39.000, drugi pa 67.000 lir.

Proslava 8. marca v Števerjanu

Prosvetno društvo Briški grič je pripravilo proslavo mednarodnega ženskega praznika, 8. marca, za števerjanske žene in dekleta, ki so se v lepem številu zbrale na sedežu društva na Valerišču ter poslušale govor o pomenu osmega marca ter priložnostne recitacije. Ob prijetnem kramljanju in ob petju so udeleženke proslave preživele lep večer.

PRIPRAVE NA VSEDRŽAVNI KONGRES KD

Na Goriškem boj za glasove med pristaši štirih struj

V borbi tudi dorotejci - Možnosti za napredovanje levičarske struje «forze nuove»

Tudi v goriški krščanski demokraciji se pripravljajo na vsedržavni kongres, ki bo čez nekaj mesecev. Od rezultatov na vsedržavnem kongresu bo odvisno, kakšno pot bo ubrala večinska stranka v državi: nadaljevanje sedanje centristično-desničarske vladne politike, ali povratek na levosredinsko koalicijo s socialisti. Tega se zavedajo tudi v Gorici, kjer so bili sicer dosedaj demokristjani, kljub temu da so bili ločeni v razne struje, kompaktno na pozicijah leve sredine in sodelovanja s socialisti. Na zadnjem kongresu, kjer so volili pokrajinski odbor stranke, so dobili «morotejci» skoro polovico glasov in 16 mest v odboru, «bazisti» približno 40 odstotkov glasov in 12 sedežev, pristaši struje «forze nuove» pa 11 odstotkov glasov in 3 sedeže. Kasneje je en bazist presedlal k struji «forze nuove», tako da ima ta sedaj štiri mesta v 31-članskem pokrajinskem odboru stranke.

Brez dvoma se bodo sedanji rezultati spremenili, čeprav tokrat volijo le delegati za deželni kongres; tu bodo izvolili delegate za vsedržavni kongres. Sestave pokrajinskega vodstva stranke se ne bodo ob tej priliki dotaknili. Predvidevanja kažejo, da bodo tokrat člani KD lahko izbirali med več listami. Zgoraj že omenjene so seveda vedno na pozornici: «morotejcem» načeluje deželni odbornik dr. Tripani, «bazistom» poslanec Marocco, skupini «forze nuove» pokrajinski svetovalec dr. Cian. Nastopila bo tudi dorotejska skupina «MIP», ki ji načeluje bivši goriški župan dr. Gallarotti. Napovedan je tudi nastop desničarske liste, ki bi se v vsedržavnem merilu opirala na Andreottija.

Aktivnost predstavnikov posameznih skupin je precejšnja. Posebno so aktivni pristaši manjših struj, ki hočejo doseči določeno afirmacijo. To aktivnost kaže zlasti skupina «forze nuove», ki ji načeluje dr. Cian. Pravijo da se bo ta skupina uveljavila zlasti v tržiški okolici (to so dokazali že rezultati nedavnega mestnega kongresa te stranke v Tržiču) in da ima precej pristašev med mlajšimi člani stranke vsepovsod. Imeli so že celo vrsto sestankov, sinoči je bil v Gorici senator Toros iz Vidma. Nekateri menijo, da bo ta struja svoje glasove povečala in da bo dobila od 15 do 20 odstotkov glasov.

Zelo aktivni so na drugi strani dorotejci. Nekaj sestankov so imeli na Goriškem, v nedeljo je bil poslanec Piccoli v Vidmu. Tudi ti upajo, da se bodo na Goriškem afirmirali in da bodo dobili med desetimi in petnajstimi odstotki.

Če bi se te napovedi uresničile, bi imeli dve zgoraj omenjeni manjši skupini skupno 30 odstotkov glasov, bazisti in morotejci pa sedemdeset odstotkov. Ti dve skupini sta imeli na lanskem kongresu skoro devetdeset odstotkov. Logično je, da bodo «forzanovisti» pobrali glasove bazistom, dorotejci pa morotejcem. Kongresni rezultati bodo brez dvoma vplivali tudi na izid deželnih volitev.

V Gradišču te dni gastronomski teden toskanskih specialitet

V Gradišču ob Soči imajo te dni enogastronomski toskanski teden. Prireditelja sta krajevna letovišča rska ustanova in pokrajinska turistična ustanova iz Pise. V torek zvečer so na posebni večerji v neki restavraciji nudili gostom gastronomske specialitete iz Pise. Pripravili so jih kuharji najboljših restavracij v Pisi in njeni okolici. Poleg tega so gostom nudili tudi najboljša vina iz Pise. Prisotni so bili gostje iz vse dežele, tudi iz sosednje Slovenije in nekateri so izrazili željo, la bi tako prireditev imeli prihodnje leto v Novi Gorici. S pokušanjem vin in podobnimi prireditvami bodo nadaljevali v prihodnjih dneh.

Ogenj uničil sadovnjak

V Krminu je včeraj izbruhnil požar na zemljišču bratov Cucit in zajel približno 2 hektarja površine, na kateri rastejo sadno drevje in trta. Domačini, ki so prvi opazili ogenj, so poklicali gasilce iz Gorice, ki so ga v kratkem času pogasili. Škoda je za 200.000 lir.

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Lorena Milani, Cristina Munafo, Valentina Humar, Elisa Petri, Andrea Brumat, Monica Ballaminut, Marco Giuffrida.

SMRTI: gospodinja 51-letna Marsiglia Giacchetto por. Santin, invalid 81-letni Giuseppe Nanut, upokojenec 73-letni Domenico Zorzenon, upokojenec 86-letni Francesco Della Toffola.

SINDIKALNA KRONIKA

Začasno poravnan spor v kartonažni tovarni LACEGO

Preklicana gospodarjeva napoved o vpisu nadaljnjih 80 delavk v dopolnilno blagajno - Ponovno preverjanje položaja čez tri mesece

Z včerajšnjim delnim sporazumom med lastnikom LACEGO ter sindikalnimi organizacijami na sedežu Zveze industrijcev v Gorici so začasno poravnali spor, ki je nastal zaradi enostranske napovedi o vpisu 20 delavk v dopolnilno blagajno. Vprašanje je odprla Zveza industrijcev s svojim pozivom sindikalnim organizacijam na sestanek 6. februarja z lastniki LACEGO. Na tem sestanku je podjetje sporočilo svojo namero, da vpiše v dopolnilno blagajno 100 delavcev od 350, kolikor jih je zaposlenih. Lastnik je povedal, da bo preosnoval delo v podjetju ter odpravil eno izmeno. V dogovoru je bilo rečeno, da se bodo na drugem sestanku, ki ga bodo sklicali, dogovorili o številu vpisanih v dopolnilno blagajno. Namesto tega je podjetje deset dni kasneje enostransko objavilo na oglasni deski v Ul. Argentina seznam 20 delavk, ki naj bi jih vpisalo v dopolnilno blagajno, začenši z 20. marcem. Sindikati so oklicali v ponedeljek 4-urno stavko, delavke pa so na Travnik spremljale sindikalno delegacijo, ki je odšla k prefektu zahtevat posredovanje v sporu. Sindikalisti so vladnemu predstavniku povedali, da so težave v podjetju nastale zaradi slabe organizacije dela in da je nesprejemljivo, če neko podjetje vpiše v dopolnilno blagajno skoraj eno tretjino delavk, zlasti še zato, ker je tekstilna kriza povzročila znižanje števila ženskih delovnih mest za 1200 enot.

Včeraj so se sindikalisti in predstavniki LACEGO znova sestali na Zvezi industrijcev ter se sporazumeli, da vpiše podjetje v dopolnilno blagajno samo 20 delavk, ne vpiše pa napovedanih 80 delavk, ki so zaposlene v sovodenjskem obratu. Predstavniki obeh strank so se sporazumeli, da se ponovno srečajo čez tri mesece, ko bo podjetje izvedlo napovedano reorganizacijo.

Skupno z delavkami LACEGO so v ponedeljek protestirale na Travniku tudi delavke in delavci kartonažne tovarne Cartopiave, kjer so lastniki enostavno odpustili sedem delavk in delavcev, češ da nimajo dela.

Uspelo predavanje v Mladinskem krožku

V torek zvečer je za Mladinski krožek v Gorici predaval v Gregorčičevi dvorani o «Socializmu v svetu» tajnik Temeljne kulture skupnosti Nova Gorica, sociolog Sergej Pelhan. V nazornem, čeprav ne predolgem predavanju, je nanizal vrsto problemov, s katerimi se sooča današnji socialistični razvoj v svetu in posamično ter primerjalno analiziral ta razvoj in številne zemljepisne, civilizacijske, blokovske in neblokovske situacije, ki ga v večji ali manjši meri pogojujejo ter mu dajejo pri raznih narodih in v raznih državah poseben značaj. Ob koncu njegovih ugotavljanj so številni poslušalci posegli v diskusijo prerešetali še nekatere tehtne probleme, kot na primer različen vrstni red v fazah socialistične gradnje, ki jo imajo razne države: prednosti moralno - vzgojnemu momentu, prednost materialni, gospodarski osnovi. Skratka: koristen uvod v nadaljnje poglabljanje te problematike.

D. K.

Razna obvestila

SKGZ — Komisija za doraščajočo mladino priredi danes, 15. marca, ob 15.30 v klubu «S. Gregorčič» na Verdijevem korzu 13, razstavo risb in ročnih del, ki so jih otroci pripravili na letovanju v Gorjah in Savudriji.

Predvajali bodo tudi kratkometražne filme poletnih kolonij, taborenj, zimovanj Slovenskega planinskega društva ter telovadnega srečanja med otroki iz Gorice in Trsta.

* * *

Jamarski klub «Kraški krti» — speleološki odsek SPD Gorica — priredi danes, 15. marca, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah predavanje SLOVENSKI PODZEMELJSKI SVET. Predaval bo predsednik Zveze speleologov Jugoslavije prof. France Habe.

* * *

Slovensko planinsko društvo v Gorici prired v četrtek, 22. marca, ob 20.30 v prosvetni dvorani na Verdijevem korzu 13, predavanje o 4. jugoslovanski himalajski odpravi — Makalu 1972.

Predaval bo član odprave Stane Bělak iz Ljubljane. Vljudno vabljeni.

* * *

V okviru akcije «Šport za vsakogar» prireja športno združenje Dom danes, v četrtek, ob 20.30 v Prosvetni dvorani turnir namiznega tenisa za netekmovalce.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «I racconti di Canterburry». Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

CORSO 17.15—22.00 «Anche gli angeli mangiano fagioli». G. Gemma in B. Spencer. Barvni film.

CENTRALE 17.00—21.30 «Oggi a me... domani a te». B. Spencer in R. Ford. Barvni film.

MODERNISSIMO 16.45—22.00 «I tre della croce del sud». J. Wayne in L. Marvin. Barvni film.

VITTORIA 17.15—22.00 «Finalmente... le mille e una notte». B. Bouchet in F. Benussi. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

Tržič

AZZURRO 17.00 «Anche gli angeli mangiano fagioli». Barvni film.

EXCELSIOR 16.00 «Biancaneve e i sette nani». Barvna risanka

PRINCIPE 17.30 «Due maschi per Alexa». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Stop za morilca», francoski barvni film — ob 18. in 20.

SVOBODA «Ljubezen na odoru», slovenski barvni film — ob 18. in 20.

DESKLE «Bronte», jugoslovanski barvni film — ob 19.30.

RENČE «V službi njenega veličanstva», ameriški barvni film — ob 15.30 in 19.30.

PRVAČINA Prosto.

ŠEMPAS «Žandar gre v penzijo», francoski barvni film — ob 20.

KANAL Prosto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 2443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San Nicolò, Ul. 1. maja, tel. 73328.

AMERIŠKE RAZMERE MED SATIRO IN STVARNOSTJO

Dolar se bo že opomogel toda kam s kriminalom?

Iz Nixona se včasih delajo že norca, posebno zaradi njegovega «optimizma» Na eni strani trdi, da kriminal upada, na drugi pa zahteva strožje kazni

NEW YORK, 14. — Nixon vedno bolj rožnato obarva ameriško stvarnost pa čeprav ga praktično življenje često dramatično demantira. Za njega je ameriško gospodarstvo najbolj zdravo gospodarstvo na svetu, dolar pa najbolj cenjena valuta. To je ena plat ameriške stvarnosti po Nixonovem mnenju, po Nixonovi oceni. Zakaj je bilo potrebno novo razvrednotenje dolarja, Nixon ne pove. Z druge strani pa je v ZDA, kakor pravi Nixon, kriminala vedno manj in borba proti njemu je vedno bolj uspešna. Tako meni Nixon, ki ga stvarnost vsak dan bolj demantira.

Razčlenimo vso to zadevo, da vidimo, kaj je na stvari.

Šibkosti dolarja se odkrito rogajo že ameriški satiriki, med katerimi je tudi Art Buchwald. Da kriminal že uhaja kontroli ameriških policijskih sil, je v preteklih dneh, posredno vsaj priznal sam Nixon, ko je zahteval ponovno uvedbo smrtne kazni in ostrejši kazenski zakonik.

Ameriški satirik Buchwald je pred nedavnim zapisal, da je ena največjih Nixonovih napak njegov optimizem o ameriškem gospodarstvu. Bolj ameriški predsednik hvali ameriško gospodarstvo, manj mu evropski bančniki in špekulanti verujejo. Art Buchwald, ki je zapisal gornjo sentenco, je nadaljeval takole:

«Dolgo sem živel v tujini in vem, kako ljudje tam mislijo. Zato sem prepričan, da se more dolar rešiti edino še tako, da Nixon preneha prepričevati svet, kako je naša valuta zdrava».

Buchwald je v zvezi s tem predlagal, naj bi Nixon preko televizije in s pomočjo satelitskega prenosa sporočil vsemu svetu, da dolar ni še nikoli v svoji zgodovini bil bolj šibak kot je danes in da naj se ga vsakdo, ki ga kaj ima čimprej reši. Če bo rekel to — meni Buchwald — mu nihče ne bo verjel, ker bodo vsi prepričani, da jih Nixon hoče ponovno prevariti in tedaj bodo vsi začeli dolarje kupovati ne pa prodajati.

Toda z dolarjem bodo v ZDA že nekako opravili. Veliko huje bo s kriminalom. Nixon je zahteval, da naj kongres ponovno uvede smrtno kazen, ki naj velja za izdajstvo, za ugrabitev človeka in letala, za umor predstavnika oblasti in za umor kaznilniškega paznika. Predsednik Nixon je s prezirom govoril tudi o premehkih sodnikih ter o tistih popustljivcih, ki trdijo, da je za zločine kriva socialna krivičnost. Rekel je: «V zadnjih desetih letih se je Američanom pogostokrat govorilo, da zločinci niso odgovorni za svoje zločine nasproti družbi, pač pa da je za naraščanje kriminala kriva družba. S to filozofijo ne soglašam. Družba je odgovorna za zločine samo tedaj, če zločincev ne spravi pred sodišče. Če jih ne kaznujemo za njihove zločine, jih hrabrimo v tem, da mislijo, da se kriminal izplača».

Po objavljenih podatkih so bili poslovni ljudje v letu 1971 oškodovani od kriminala za več kot 16 milijard dolarjev. Kriminal najrazličnejših vrst je toliko denarja «vzel» samo poslovnim ljudem.

V Združenih državah je «v sporu z zakonom» 1,600.000 ljudi. To je zares velikanska množica, ki postane še bolj izrazita, če upoštevamo dejstvo, da je 900.000 ljudi pod stalnim policijskim nadzorstvom, to se pravi, da gre za ljudi, ki niso v zaporu, ki pa so pod nadzorstvom, tako, da je vsak njihov korak «odmerjen». V zaporih pa je nič manj 300.000 ljudi. Prav toliko ljudi pa je bilo obsojenih le pogojno in so torej nekakšni potencialni kaznjenci, ki so trenutno izven zapora. Preostane jih še nekaj, približno 100.000, ki šele čakajo na sodni proces.

Če vzamemo vse te številke v odnosu na prebivalstvo ZDA, bomo ugotovili, da sta «v sporu z zakonom» že dva odstotka prebivalcev, starejših od 12 let. Sleherni dan zapusti zapore 400 kaznjencev. Bolj redek teh ljudi se ponovno vključi v zdravo življenje, kajti večina se priključuje armadi zločincev oziroma državljanov «v sporu z zakonom» kot radi označujejo to zvrst državljanov.

Nixon je torej najavil, da bo predložil kongresu popolno revizijo kazenskega zakonika, da bi se kazni znatno poostrile. S tem je dolil olja v dosedanje ostre razprave o smrtni kazni ter o kazenskem zakoniku, v razprave, v katerih je prišlo tudi do dokaj čudnih vsekakor nepričakovanih opredelitev. Znani ameriški književnik *Truman Capote* je rekel: «Za notorne morilce, za težke patološke primere sem včasih tudi za smrtno kazen. Kaj se drugega more z njimi storiti?»

Konservativni komentator *William Buckley* meni, da je smrtna kazen diskriminatorska, ker se pogosteje uporablja proti siromašnim ljudem, ki nimajo dovolj denarja za sposobnejše odvetnike, kot pa proti bogatim. Vrhu tega je po njegovem vedno možno, da se obsodijo na smrt in umorijo tudi nedolžni ljudje.

Nekdanji pravosodni minister *Ramsey Clark* trdi, da «ukinitev smrtne kazni krepi sile zakona, kajti s strahom ne moreš vladati ljudem».

Nasprotniki ostrejše zakonodaje pa v glavnem trdijo, da se z ostrejšim zakonom moreš boriti le proti posledicam ne pa proti vzrokom kriminala.

Zadnjo smrtno kazen so v ZDA izvršili v maju 1967. leta. V začetku lanskega leta so smrtno kazen ukinili v Kaliforniji. Zaradi tega je ostalo živih kakih sto obsojencev na smrt. Med njimi tudi morilec Roberta Kennedyja Shirhan Shirhan in Charles Manson, ki je umoril umetnico Sharon Tate in še nekaj oseb.

Vrhovno sodišče ZDA je s petimi glasovi proti štirim sklenilo, da je smrtna kazen v ZDA «krvava in nenavadna» in potemtakem — protiustavna. S tem je ostalo pri življenju nad 600 zločincev, ki so bili obsojeni na smrt v 32 ameriških državah, koder je smrtna kazen predvidena.

Nekaj ur pred Nixonovim govorom je «New York Times» objavil primerjavo števila zločinov v Londonu in New Yorku in pri tem zapisal, da je Velika Britanija zaskrbljena zaradi naraščanja zločinov, čeprav je bilo lani v Londonu desetkrat manj zločinov kot v New Yorku, ki pa je, po številu zločinov, šele na tretjem mestu v ZDA. «New York Times» je v zvezi s tem zapisal, da so zločini «važno merilo zdravja družbe».

T. B.

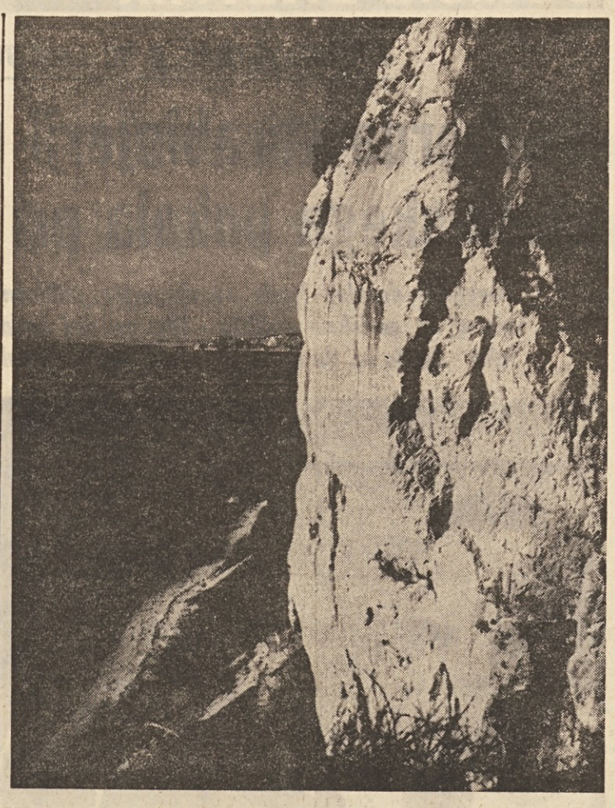

Nabrežinske čeri (Foto M. Magajna)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Duren se je ponovno predstavil v občinski

Ko se je pred obilnim desetletjem v že zdavnaj «usahli» galeriji «La Loggia» prvič predstavil javnosti z lastno razstavo, je bil slikar Duren izključno kraški slikar, s tem hočemo reči, da se je posvečal izključno Krasu. Od tedaj pa je Duren, ki je še razmeroma mlad človek obredel že vso Evropo in velik del svojih potovanj posvetil proučevanju stvaritev starih mojstrov. Nazadnje je Duren odšel tudi v Sovjetsko zvezo, da bi tam proučeval staro rusko slikarstvo - ikone. Verjetno zaradi tega so iz njegovih slik kaj kmalu izginili dosežki napredne barvne kemije z izrazito pestrostjo barv in je Duren uspel s tem svojo barvno lestvico kar se da prilagoditi tisti barvni lestvici, ki je bila lastna nekaterim slikarjem iz preteklosti, zlasti nizozemskim. Do kolikšne mere se je Duren približal temu, tega danes še ne moremo dokončno soditi, če upoštevamo le zadnjo njegovo razstavo, ki jo je zaključil pred dvema dnevoma v občinski galeriji in ki je bila že 41 njegova osebna razstava, kar dokazuje njegovo izredno dejavnost.

Če pa se vrnemo na temo, o kateri smo pravkar govorili, moramo reči, da se na njegovih slikah, ki jih je pripravil za to razstavo, opaža, da so temnine pokrajin in marin zagašene, rekli bi raje zadušene v premogasto rjavih odtenkih, pa čeprav se vedrina neba preliva v močnih modrih barvah ali v izraziti rdeči barvi sončnega zatona. Pri tem pa je še najvažnejše, da Duren uporablja nekakšno prozorno nadbarvanje to je neki postopek, ki pričara videz starih loščev, hkrati pa tudi stopnjuje starinskost ometa v prikazanih ulicah tržaškega starega mesta, kar se je lahko videlo na primer v sliki Sporcavila in nekaterih drugih. Duren pa doseže tudi drugod to «preteklost». Na primer v slikah že trhlih čolnov iz Pirana, kjer prepričljivo uporablja njihovo «odsluženost», kjer človek dobi občutek dotrajalnosti, malone že neuporabnosti čolnov.

To pa so nekakšni portreti, ki podajajo nekaj več kot samo podobo. Čoln, ko ga upravlja ribič, z njim zaživi, se bojuje in zmaguje nad nasiljem morja, ki pušča na trupu čolna sledove, ki se kažejo v ogrebotinah barve.

Durenova oblikovnost je časovno odmaknjena od nas če hočemo od hudournika sodobne umetnosti. Majhna slika, ki nam prikazuje barkovljansko brežino, je malone izrez ozadja ob nogah velike slike kakega flamskega plemiča.

So pa bili tokrat na razstavi, ki jo je v občinski galeriji pripravil Duren, bolj redki razgledi iz njegove dežele. Duran je namreč podal le širok lok krajevnih slikovitosti od Istre do Trsta in Gradeža ter se ustavil v Lignanu. Izrazitejša novost na tej razstavi pa so bila nekoliko večja tihožitja, ki so se umetniško odlikovala po svoji fragmentarni sestavi.

Milko Bambič

Nekaj številk o kmetijstvu v Jugoslaviji

O jugoslovanskem kmetijstvu se po navadi veliko govori. Včasih je tisk poln hvale, včasih pa še več kritike. Človek bi se zato le s težavo znašel, če bi razvoju ne sledil. In kdor kolikor toliko temu razvoju sledi, lahko ugotovi, da je jugoslovansko kmetijstvo v zadnjih časih napravilo lepe korake, da pa so ti še premajhni, celo veliko premajhni, da bi ustrezali času in potrebam, kajti marsikje po svetu gredo v kmetijstvu veliko bolj naglo naprej. Sicer pa prepustimo raje besedo številkam.

Po uradnih podatkih so v Jugoslaviji napravili v času od 1956. do 1971. leta v pridelovanju pšenice tolikšen napredek, da so leta 1956 pridelali po 16,5 stota zrnja na ha, pred dvema letoma pa kar 34,9 torej več kot dvakrat več, koruze pa so 1956 pridelali na ha 20.5, predlanskim pa 54.3, končno so sladkorne pese leta 1956 pridelali 187 stotov, leta 1971 pa kar 400 stotov na ha.

To so, kot vidimo, zelo veliki rezultati. Toda drugod po svetu imajo pridelke, ki so neprimerno večji, hkrati pa se poskusi za še večji pridelek nadaljujejo in veliko obetajo, saj v strokovnih krogih menijo, da ne bosta minili dve desetletji, ko bodo mogli na hektaru zemlje pridelati tudi do 200 stotov pšenice in 300 stotov koruze.

Toda pustimo te napovedi, ki se zdijo že malone utopija, in se vrnimo v sedanjo realnost. Jugoslavija, ki je toliko dvignila hektarski donos, mora žito uvažati in to v precejšnjih količinah, saj je v tekočem letu predviden uvoz pol milijona ton pšenice. Prav tako Jugoslavija uvaža drugo prehrambeno blago. In vendar beležijo v Jugoslaviji neprestano naraščanje pridelka za najmanj 3,36 odst. vtem ko se število prebivalstva veča neprimerno bolj počasi. Iz tega izhaja, da se naglo veča poraba. Ker pa predvidevajo še bolj naglo večanje porabe pridelkov, deloma na račun prehrane, še več na račun industrijske potrošnje, nameravajo posvetiti kmetijstvu še večjo pozornost tako, da bodo v prihodnjih 15 letih pridelek povečali v naslednjem obsegu: leta 1958 bo Jugoslavija morala pridelati 13 milijonov ton koruze, 7 milijonov ton sladkorne pese, 800 tisoč ton sončnic za olje, poldrugi milijon ton mesa in 4 milijone ton pšenice.

Če upoštevamo dejstvo, da so že pred nekaj leti pridelali v Jugoslaviji okoli in že nad 5 milijonov ton pšenice, pomeni, da se bo pridelek pšenice zmanjšal. To je razumljivo, kajti že nekaj let se opaža zmanjševanje porabe pšenice na račun sodobnejšega načina prehrane. Seveda pa se bo neprimerno močneje povečal pridelek koruze, ki je veliko potrebuje industrija, vtem ko se predvideva prav tako izredno naglo večanje vzreje živine za mleko in za klanje, saj računajo, da bodo imeli leta 1985 trikrat toliko mesa kot ga imajo sedaj.

Gornja analiza ne upošteva trenutnih težav v mestu, ki so sicer prehodnega značaja, kot zagotavljajo, ki pa prav gotovo ne obetajo, da bi zares moglo priti do tolikšnega povečanja živinoreje, da bi imeli leta 1985 že letni presežek poldrugega milijona ton mesa. Sicer pa kdo bi mogel soditi, saj smo že omenili nekaj številk, ki smo jih označili za utopistične, ko pa predvidevajo pridelek po 200 ton pšenice in po 300 ton koruze na ha. To bi moglo privesti tudi do bolj racionalne in zato bolj uspešne vzreje živine za mleko in zakol.

DOVČERAJŠNJA BRITANSKA KOLONIJA MALTA POČASI CELI RANE

Dom Mintoff je «partijo pokerja» dobil vendar ga čakajo še hudo težke naloge

Dolgo je bilo gospodarstvo te državice le enostransko usmerjeno
Ko se je Velika Britanija umaknila, je pustila šibko ekonomsko osnovo

Malta je neodvisna deveto leto. Sodi pa med najmanjše državice na svetu, saj meri komaj 300 kv. kilometrov površine. V zunanjih odnosih se ravna po politiki neuvrščenosti.

Malteško gospodarstvo nosi pečat odvisnosti od britanskega imperija. Vse se je razvijalo v eno samo smer: v pristanišče, ladjedelnico, utrdbe in v letališče.

Po zadnji vojni se je tudi za Malto kolo zgodovine obrnilo. V Sredozemlju so kot pomorsko - vojaška sila začele prevzemati glavno vlogo ZDA. Britanski kolonialni imperij se je namreč začel krčiti kot jabolko, ki se peče na pečici. Malta je izgubljala svoj pomen kot vmesna postaja za kolonialno vojsko, ki je nekoč skrbela za red in mir v kolonijah. Zadnji udarec pa je bil Suez. Malta je izgubila velik del ladijskega prometa v pristanišču in popravil v ladjedelnicah, ker se je zaradi zaprtega Sueza pomorski promet iz Bližnjega in Daljnega vzhoda usmerjal ob obalah Afrike naravnost v pristanišča ob zahodni obali Evrope.

Malta sicer ni imela nikoli zelo dobrih časov, zdaj pa je prišlo najhuje. Britanci so namreč prej zvabili veliko malteških kmetov z njihovih skromnih kmetij v svoje službe, v ladjedelnico, v pristanišče, v gradnje utrdb. Potem pa se je tako rekoč čez noč vse sesulo. Pred 5 leti je bilo v britanskih službah le okoli 5.000 ljudi, medtem, ko jih je bilo pred 15 leti še 30.000. V desetih letih je torej izgubilo edini zaslužek okoli 25.000 malteških družin. In malteške družine so navadno zelo številne . . .

V britanskem «Timesu» je bila pred nekaj leti objavljena priloga o Malti. Spremljal jo je naslednji oglas:

Malta je majhna — toda leži sredi Sredozemlja.
Poglej na zemljevid — vse prometne zveze gredo prek Malte.
Letala letijo: iz Evrope v Afriko — postanek na Malti
iz Evrope v Indijo — postanek na Malti.
Koliko ladij vozi po Sredozemlju mimo Malte? Praktično vsaka.

Te besede veliko povedo. Za njimi pa je tudi marsikaj skritega. Mladi napredni Malteža pravijo, da bi morali vse staro podreti čez noč in tudi čez noč zgraditi nekaj novega. To pač ni mogoče, zato je stvarnost neštetokrat boleča.

V glavnem se je vse začelo junija 1971. leta, ko je na volitvah zmagal vodja malteške socialdemokratske stranke Dom Mintoff nad kandidatom konservativne stranke, ki je prej gospodarsko in politično življenje na otoku, kljub neodvisnosti, močno vezala na Britanijo.

Prva poteza Doma Mintoffa po zmagi je bila zahteva po spremembi pogodbe, ki jo je britanska vlada sklenila z Malto za uporabo pomorskega vojaškega oporišča. Eden izmed prvih ukrepov novega predsednika je bila tudi odpoved gostoljubja za «Navsouth» poveljstvo pakta NATO. Poveljnik — admiral Birindelli — je tako rekoč pri priči moral zapustiti otok. Poveljstvo je namreč prišlo na Malto pri stranskih vratih, ne da bi kdo vprašal malteške oblasti. Vsa stvar je bila urejena tako rekoč privatno med prejšnjim malteškim predsednikom Borgom in funkcionarji NATO.

Takoj za tem se je Dom Mintoff lotil diplomatskih akcij, ki naj bi zagotovile pomoč v primeru, da Britanija ne bi izpolnila zahtev za odškodnino in drugih postavk, ki so zadevale dejansko neodvisnost Malte, n.pr. da samo malteška vlada lahko odloča, komu bo dala gostoljubje v pristanišču. Dom Mintoff je sklenil prijateljski dogovor z Libijo in se nasploh naslovil na afriške obalne neuvrščene države, med drugim se je dogovoril z Bonnom za dobavo orožja in podpisal s Sovjetsko zvezo obširnejšo trgovinsko pogodbo.

Napeta igra med Britanijo in vojaškimi oblastmi NATO na eni strani in Dom Mintoffom na drugi je trajala tri četrt leta. Dom Mintoff igra poker, so komentirali opazovalci. Toda Mintoff je igro dobil. Med drugim se je malteški predsednik odpravil tudi na Kitajsko. Očividci vedo povedati, da je doživel povsem drugačen, torej prisrčen sprejem v Pekingu, kot pa predsednik ZDA Nixon. Dom Mintoff se je sicer vrnil na Malto bolj molčeč. Danes pa je znano, da je dobil milijonov funtov v obliki brezobvezne pomoči, dalje strokovnjake, ki so že začeli graditi novi suhi dok, nov del operativne obale, tovarno čokolade in tovarno za okrasno in umetniško steklo.

Boj za ekonomsko neodvisnost neke dežele, ki je bila prej kot kolonija samo enostransko usmerjena, je podoben boju s hidro. Tisočero glav ima. Malta je otok brez naravnih bogastev. Električno energijo dobivajo od termocentrale, ki deluje na nafto, ki jo uvažajo. Baje je v morskem dnu okoli otoka nafte dovolj, a so jo Britanci prikrivali.

Tudi vode je na Malti malo. V glavnem je črpajo iz podzemskega jezera. Poskusili so s predelovanjem morske vode v sladko, pa je to predraga zadeva. Tako bodo, kot doslej, za namakanje kopali po 8 m globoko v skalovit teren in črpali talno vodo. A tudi industrija potrebuje vode.

Industrija je samo predelovalna. Uvažati mora surovine, kolikor to niso malteški poljedeljski pridelki, potem pa gotove proizvode izvaža. Uspešno gojijo cvetje in povrtnino, zlasti zgodnjo in jo pošiljajo v Veliko Britanijo, Skandinavijo in v Zvezno republiko Nemčijo. Tudi sadjarstvo za domačo porabo, za izvoz in za predelavo dobiva večji razmah. Njihove limone so nenavadno sočne. Posebej zanimivo za evropski trg je zdravo malteško vino.

Program industrijskega razvoja, ki naj bi v naslednjih 6 letih omogočil, da bi bil malteški proračun neodvisen od odškodnine, ki jo dobiva Malta za pomorsko oporišče, je danes usmerjen v glavnem v modernizacijo in razširjenje ladjedelnice in pristanišča, v lahko predelovalno industrijo in v turizem. Upajo, da bodo lahko pritegnili zlasti tuje investitorje za lahko industrijo že zato, ker je delovna sila na Malti skoraj za polovico cenejša kot pa na kontinentu. Nujno pa potrebuje delovnih mest Zdaj mora vsako leto okoli 3.000 ljudi na delo v Kanado in Avstralijo Brezposelnih je okoli 8000.

Malteška vlada izraža v svojih zunanjih odnosih geslo: «Sredozemlje Sredozemcem» in skuša navezati na to tudi gospodarsko politiko. Zadnje čase je močno razširila stike z Alžirijo in Tunizijo, seveda pa pri tem ne zanemarja drugih držav, kot n.pr. Italije, s katero jo vežejo preferenčni sporazumi Evropske gospodarske skupnosti.

M. FORTIČ

Ko smo včeraj objavili slike z nekaterih proslav 8. marca, se nam je vrinila neljuba napaka, da smo namesto gornje slike z openskega slavja 8. marca, objavili sliko z občnega zbora ŠD «Mladost» iz Doberdoba. Za pomoto se opravičujemo

Olimpijsko «razmetavanje» ponovno na dnevnem redu

O trdnosti zahodnonemškega gospodarstva bi bilo odveč pisati. Čeprav je res, da zahodnonemško gospodarstvo ne «prekipeva» več kot pred kakim letom, je vendarle tako trdno, da se more marka kosati s katerokoli valuto na svetu. In kljub temu se v zahodnonemškem tisku še vedno oglašajo k besedi ljudje, ki kritizirajo organizatorje zadnjih olimpijskih iger, češ da so bili preveč razsipni. Sicer pa je o tem pred nedavnim tednik «Weltwoche» objavil nekaj podatkov, ki jih je vredno povzeti, ker nam dokazujejo, da se tudi v tako varčni in smotrni deželi kakršna je Zahodna Nemčija, napravijo napake, ki bi jih Nemcem ne pripisali.

Iz tednika «Weltwoche» povzemamo, da je pred dnevi bavarski računski center objavil podrobno analizo stroškov olimpijskih iger v Muenchnu in da je ta obračun pokazal, da so stroški za gradnjo olimpijskih objektov krepko prekoračili proračune. Seveda so se spravili predvsem nad streho olimpijskega stadiona, nad slovito streho, ki je delala težave med samimi olimpijskimi igrami. Seveda ne govore sedaj o tem, da je streha tik pred začetkom tekmovanja puščala, da jo je veter tudi nekoliko «načel», pač pa poudarjajo, da je cena te strehe bila za sedemkrat višja kot je predvideval prvotni račun. V začetku so računali, da bo streha veljala od 24 do 26 milijonov mark, dejansko pa je stala 167 milijonov.

Pravzaprav ni noben olimpijski objekt — kakor beleži «Weltwoche» — ostal pri ceni, kot so predvidevali leta 1967, ko so napravili proračun za gradnje olimpijskih objektov. Osrednja športna igrišča v Oberwiesenfeldu bi bila morala stati 196,6 milijona zahodnonemških mark, dejansko pa so stala 684 milijonov. Morda se bo kakemu našemu bralcu zdelo, da to vendarle ni veliko posebno še, ker so olimpijska tekmovanja tako čudovito potekala. Toda opravka imamo z zahodnonemškimi markami in zato 684 milijonov pomeni že 140 milijard lir. Gre torej za velike vsote.

Sicer pa bomo v zvezi s tem navedli še nekaj konkretnih podatkov, kako se znajo tudi sicer tako smotrni Nemci ušteti .Za športna igrišča v Oberwiesenfeldu smo že rekli, da so stala skoraj 140 milijard lir, torej veliko več kot so predvidevali. Za druga športna igrišča so v začetku menili, da bodo stala 37 do 38 milijonov, dejansko pa so stala le malo manj kot 230 milijonov mark. Velikih razlik ni bilo pri gradnji prometnic. Kakor je znano, so namreč morali graditi skozi Muenchen posebne ceste, ki so povezovale razne objekte. Proračun za gradnjo teh prometnic je v juliju 1967 predvideval stroškov za 205 milijonov mark, dejansko so stroški znašali 284 milijonov, torej «le» za 80 mil. mark več, torej niti za eno tretjino več. Olimpijska streha, ki smo jo že omenili pa je stala sedemkrat več. Prav tako so se krepko dvignili nekateri drugi stroški, tako da so v juliju 1967 napravili splošen proračun stroškov za razne objekte, za naselje, itd. v znesku 597 milijonov mark, dejanski stroški pa so znašali 1.517 milijonov mark. Razlika je torej za milijardo mark oziroma za 200 milijard lir.

Sovjetska zveza podpisala konvencijo o avtorskih pravicah

Sovjetska zveza je pristala na svetovno konvencijo o avtorskih pravicah, ki je bila podpisana v Ženevi leta 1952. To je sovjetski minister za zunanje zadeve Gromiko sporočil v pismu, ki ga je z datumom 14. februarja naslovil na generalnega direktorja UNESCO M. Renèja Maheuja, pobudnika in predlagatelja konvencije.

S tem je Sovjetska zveza postala 64. država, ki je podpisala mednarodno konvencijo za avtorske pravice. Ta bo za Sovjetsko zvezo stopila v veljavo na dan 24. maja letos.

Saverio Sorbise po 10 letih molka

V množici likovnikov, ki se v Trstu skušajo uveljaviti, smo pred leti, od tedaj je menda deset let, nekajkrat srečali na kolektivnih razstavah tudi po kako delo Saveria Sorbiseja. Nato je Sorbise tako rekoč izginil in če smo ga kdaj srečali, ga gotovo nismo srečali kot umetnika, pač pa kot uradnika, v prepričanju, da je svoje umetnostno izživljanje zaključil. Sedaj pa se je Saverio Sorbise predstavil v galeriji Russo s celo kopico svojih del in sicer bakrenih plošč, v katera z izredno potrpežljivostjo upodablja najrazličneje motive, ki gredo od prizorov iz stare grške zgodovine, do tihožitij kot na primer šopka cvetja, steklenic, sadja itd.

Saverio Sorbise je za sedanjo razstavo zbral nič manj kot 21 del, med katerimi je tudi zelo velika podoba z naslovom «Stare civilizacije Mehike». Kakor nam pripombe na katalogu povedo, je precej teh del že prodanih oziroma last zasebnikov, ki so jih umetniku Sorbiseju ponovno dela posodili za zadnjo razstavo, ki bo trajala do 20. t.m.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Ne uporabite vseh svojih možnosti že danes, temveč jih raje prihranite. V družbi prijateljev boste našli mir.

BIK (od 21. 4. do 21. 5.) Postavite se po robu pesimizmu in odlično boste rešili vsa vprašanja. Skušajte biti bolj zadržani.

DVOJČKA (od 22. 5. do 22. 6.) Vaši nasprotniki ne bodo mirovali. Pripravljajo se na nov napad. V odnosih do družinskih članov bodite elastični.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Na delu bodite vedno v prednjih vrstah, ker se vam obeta nagrada. Zadoščeno bo vašemu samoljubju.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Preden se finančno obvežete, premislite še enkrat. Preveč se zanimate za vprašanja drugih.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ne obvezujte se z osebami, ki so brez predsodkov. Skušajte gojiti prijateljstva v bolj poglobljeni obliki.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Navzlic vsem zaprekam se bodo vaše zamisli uveljavile. Obisk, ki se ga boste zelo razveselili.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Vaše današnje pobude bodo cenjene. Uresničili boste svoje sanje.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Postavljene cilje boste lahko dosegli samo z nepretrganimi napori. Spokojnost in zadoščenje v družini.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ne izgubite potrpežljivosti, ker bi tako utegnili zamuditi priložnost. Ne dovolite, da bi se šalili z vami.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) S svojo strokovno pripravljenostjo se boste močno uveljavili. Udeležili se boste prijetnega izleta.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Pojavila se bodo resna nasprotja. Skušajte omiliti svojo dejavnost. Pazite se pred slehernim pretiranjem.

RADIO VELE IZŠO

ČETRTEK, 15. MARCA 1973

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 13.15 Slov. razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Umetniki in občinstvo; 19.10 D. Grasso: Kristusova dela; 19.30 Pisani balončki; 20.00 Šport; 20.35 Maksim Gorki: «Malomeščani»; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Program za mladino; 16.15 Koncert.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Jutranja glasba; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Spored za najmlajše; 9.00 Stare skladbe; 10.00 Melodije; 11.15 Orkester Mores; 11.30 Ansambel «La vera Romagna»; 11.45 Poje T. Houston; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležke; 14.15 Plošče; 14.35 Juke box; 15.00 Program za najmlajše; 15.20 Plošče; 16.40 Vrstijo se pevci; 17.00 Mladinski klub; 17.45 Gledališki utrinek; 18.00 Ob juke boxu; 19.00 Skladbe velikih mojstrov; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.40 Orkester; 21.00 Radijski oder; 21.20 Strani iz albuma; 22.35 Violinist Bravničar.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.20 Kratki teden: iz Milana; 14.00 Četrti program; 15.10 Program za mladino; 16.40 Spored za otroke; 17.05 «Sončnica»; 19.10 Sindikalno ekonomska panorama; 20.20 Andata e ritorno; 21.15 Sindikalna tribuna; 20.45 Sodobno japonsko slovstvo; 23.20 Koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 8.40 in 9.15 Orkester; 9.00 Pred nakupi; 9.50 Nadaljevanka; 10.10 Pesem za vsakogar; 12.40 Alto gradimento; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno - govorni spored; 16.30 Posebna reportaža; 17.45 Telefonski pogovori; 20.10 Glasba iz Neaplja; 20.50 Plošče; 22.43 Nadaljevanka: «Tua per sempre, Claudia»; 23.10 Pariške pesmi.

III PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.15 Glasba skozi čas; 13.30 Čajkovski in Liszt; 14.30 Simf. konvert; 15.30 Brez naslova; 17.20 Enotni razred; 18.45 Kulturni pregled; 19.15 Koncert; 20.25 Hindemith «Sancta Susanna» — Berio: «Laborintus II.»

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola: človek in obnašanje živali; 9.35 Slov. narodne; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Na današnji dan; 12.10 Lepe melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.30 Priporočajo vam . . .; 14.10 Mladinski zbor iz Sežane; 14.30 Orkester Ted Sommer; 14.40 «Mehurčki»; 15.40 Naši solisti igrajo Bacha; 16.40 «Vrtiljak»; 16.40 A. Wilson: Nezaželeni otrok — podlistek; 17.10 Koncert po željah; 18.15 Zvoki z orkestri; 18.30 Iz kasetne produkcije; 18.45 Kulturna kronika; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel M. Sepeta; 20.00 Večer domačih pesmi; 21.00 A. Schnitzler: Mrtvi molčijo; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Iz sodobne nizozemske glasbe; 23.00 Pri tujih radijskih postajah; 23.30 Paleta popevk.

ITAL. TELEVIZIJA

9.45 Šola; 12.30 Poljudna znanost; 13.00 Sever kliče Jug; 13.30 Dnevnik; 14.00 Umetnost in slovstvo; 14.30 Nemščina; 15.00 Šola; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.45 Poljudna znanost: Slikanice; 19.15 Sindikalni problemi; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Sindikalna tribuna; 21.30 Čehov: «Olenka»; 23.00 Dnevnik.

II KANAL

18.30 Pretestantizem; 18.45 Kulturno življenje Judov; 19.00 Kolodirke: Tiren — Jadran; 21.00 Dnevnik; 21.15 In danes kje so?; 21.35 Rischiatutto.

JUG TELEVIZIJA

9.35 in 14.45 TV v šoli; 10.30 in 15.40 Angleščina; 10.45 in 15.55 Nemščina; 11.00 in 16.10 Francoščina; 17.40 Verne — Kohout: V 80 dneh okrog sveta; 18.15 Obzornik 18.30 Druščina Jehu, film; 18.55 Drzni pomorščaki — film; 19.45 Risanka; 20.00 in 22.50 TV Dnevnik; 20.25 Kam in kako na oddih; 20.40 Četrtkovi razgledi: Na koncu sveta; 21.30 Fernandel; 22.20 B. Britten: Albert Herring.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanka; 20.15 Poročila; 20.30 Saga o Forsytih; 22.10 Film iz serije Vietnam.

KOLESARSTVO — NA DIRKI PARIZ-NICA

Dirkačem tudi včeraj nagajalo slabo vreme

Etapo so morali skrajšati za kar 111 km

VALENCE, 14. — Prireditelji letošnje kolesarske dirke Pariz — Nica nimajo sreče: že včeraj so morali kolesarji v določenem trenutku nadaljevati «tekmovanje» peš, zaradi nemogočih vremenskih razmer, danes pa so etapo, ki je na papirju štela 130 km, strnili na komaj 19 km, ki seveda niso mogli pripraviti bistvenih sprememb na lestvici. Do te odločitve pa so prireditelji prišli, ker na današnjih vzponih ni bilo mogoče pripraviti prevoznih cest. V skupnem sprintu so se pojavili na čelu vedno isti kolesarji. Zmagal je tokrat Godefroot, med Esclassanom, Van Lindenom in Lemanom pa se je tokrat pojavil še drugi Francoz, Molineris. Merckx tudi danes ni posegel v boj za boljša mesta.

Vrstni red četrte etape:

1. Godefroot (Bel.) 21'30"
2. Molineris (Fr.)
3. Esclassan (Fr.)
4. Van Linden (Bel.)
5. Leman (Fr.) in drugi v času zmagovalca

Skupna lestvica:

1. Merckx (Bel.) 11.17'45"
2. Grosskost (Fr.) zaost. 12"
3. Mortensen (Dan.) 13"

Dirka Tirensko — Jadransko morje

Snežni metež prekinil dirko

PESCASEROLI, 14. — Izredno neurje s snežnim metežem je prekinilo drugo etapo dirke od Tirenskega do Jadranskega morja, ki bi se skoraj končala tragično. Kolesarji so že na startu imeli opravka s slabim vremenom, po prvih vzponih pa se je to spremenilo v nevihto, v kateri so celo avtomobili spremstva s težavo nadaljevali pot. Prireditelji pa se vrh vsega niso takoj znašli in so brezglavo dovolili, da so kolesarji nadaljevali pot, dokler se sam avtomobil direktorja dirke ni ustavil sredi neprevozne ceste. Kolesarji so tako na 1350 m nadmorske višine in po 160 km vožnje skočili s koles in se zatekli v avtomobile, etapo pa so končno razveljavili.

Ne glede na to, da bo lahko marsikateri kolesar še imel posledice po taki dogodivščini, pa je jasno, da se tudi danes razmere ne bodo preveč spremenile

Prekinitve so bili veseli vsi, čeprav so soglašali pri ugotovitvi, da bi etape sploh ne smeli začeti. Edina, ki se nista strinjala s prireditelji sta bila Fuchs, ki se je v snežnem metežu znašel imenitno in je prešel v napad, ter De Vlaeminck, ki je nameraval na tej etapi zadati hud zaostanek sprinterjem, poleg tega pa je na «letečem» cilju po 115 km zmagal in se je s 5" odbitka povzpel na čelo lestvice. Tega odbitka pa jutri vsekakor ne bodo upoštevali.

Kasno zvečer so sporočili, da se bo tekmovanje nadaljevalo s 3. etapo, ki pa bo merila le 145 km, namesto predvidenih 210 km. Start bo v Castel di Ieriju.

KOŠARKA — TEDENSKI PREGLED

Bor bi se, morda, rešil izpada če bi Ambrožič igral vse tekme

Presenetljiv uspeh Poletovih dečkov proti CGS

D LIGA

Edina pozitivna nota nedeljskega nastopa Borove ekipe je bila zadovoljiva igra centra Silvana Ambrožiča. Ostalo je znano: borovci so igrali poprečno, nasprotnik je povsem zasluženo zmagal s 25 točkami razlike.

Dve vprašanji trenerju Mariju:

«Vaše mnenje o nedeljskem nasprotniku?»

«Virtus Padova je zaradi skupne igre in izenačenosti bil gotovo najboljša ekipa v tem prvenstvu. Če košarkarji iz Padove niso prvi na lestvici, je to zato, ker jim manjka posameznik, izkušen in z močno osebnostjo, ki bi znal v odločilnih tekmah voditi ostale. Zaradi tehnike in telesne priprave pa je to, ponavljam, najboljše moštvo v D ligi, v naši skupini».

«Če bi Ambrožič nastopil od vsega začetka, bi se rešili izpada?»

«Težko je sedaj to trditi. Ambrožič je izkušen in za centra dobro telesno grajen. Tak center je koristen v vsaki ekipi. Po mojem mnenju bi z Ambrožičem lahko osvojili tudi tri tekme».

Med ostalimi izidi preseneča poraz prvega z lestvice, ekipe Lido Sanson proti Jesolu. Cianocolori je osvojil dragoceno zmago v Padovi proti Pro Paceju in je tako trdno na tretjem mestu lestvice.

IZIDI: Treviso - Don Bosco n.o., Pro Pace - Cianocolori 60:66, CUS Padova - Fiamma PD 61:62, Hannibal - INA Crick VE 88:60, Bor - Virtus PD 62:87, Jesolo - Lido Sanson VE 53:52.

LESTVICA: Lido Sanson VE 26, Virtus PD 24, Cianocolori TS 22, Don Bosco in Hannibal 20, Crick INA VE 18, Jesolo 16, Fiamma PD 12, Treviso 10, CUS Padova 7, Bor 0.

PRIHODNJE KOLO (18. 3.): Bor - CUS Padova (17.00), Cianocolori - Don Bosco, Crick INA VE - Virtus PD, Treviso - Lido Sanson, Fiamma - Hannibal, Jesolo - Pro Pace PD.

MLADINCI

V predzadnjem kolu mladinskega prvenstva so borovci nekoliko bolje zaigrali. Škoda, da so imeli za nasprotnika Lloyd Adriatico, ki je bil v vseh poglelih boljši od njih.

Med posamezniki je končno igral zadovoljivo Leo Koren, od katerega smo v tej sezoni le pričakovali nekoliko več. V nedeljo je bil odločen pri lovljenju odbitih žog in je celo zadovoljivo opravil svojo nalogo kot «režiser». To dejstvo nedvomno preseneča, saj je Koren vedno igral na mestu centra.

Trenerja Rudesa smo vprašali za mnenje o tej tekmi.

«Če upoštevamo moč nasprotnikov, smo lahko zadovoljni z izidom. Košarkarji Lloyda še niso zgubili tekme v tem prvenstvu. Že to jasno govori o moči naših nedeljskih nasprotnikov. Med posamezniki bi pohvalili Korena.»

PRIHODNJE KOLO (18.3.): Italsider - Ardita, Radici Arte B - Tigers GO, Splügen GO - Itala, Bor - POM (17.3. ob 20.30), Ferroviaro - Lloyd Adriatico.

DEČKI

Končno le zmaga v tem prvenstvu. Za lepo presenečenje so poskrbeli Poletovi dečki, ki so v Trstu premagali tržaške študente (CGS).

Trener Poleta Sergij Tavčar je z zmago seveda zadovoljen: «Mislim, da smo zasluženo zmagali, saj smo bili v kritičnih trenutkih samozavestnejši od nasprotnikov.»

«Med posamezniki se je dobro odrezal Pavel Ferluga...»

«Ferluga je zelo dobro igral in je v veliki meri pripomogel k zmagi. Sicer pa so tudi ostali igrali zadovoljivo, predvsem pa Aleksander Daneu.»

V A skupini je še vedno na prvem mestu SABA.

IZIDI: CGS - Polet 50:56, Lloyd A. - Don Bosco 83:53, počitek: SABA.

LESTVICA: SABA 4, Polet in CGS 2, Don Bosco 0.

PRIHODNJE KOLO (18.3.) Lloyd Adriatico - CGS, SABA - Don Bosco, Počitek: Polet.

V B skupini je Kontovel doživel predviden poraz proti močni Servolani, preseneča pa nekoliko visok poraz Bora proti Juventusu.

IZIDI: Kontovel - Servolana 23:61, Inter 1904 - Italsider 56:62, Juventus - Bor 79:50.

LESTVICA: Inter 1904 in Servolana 6, Italsider in Juventus 2, Bor in Kontovel 0.

PRIHODNJE KOLO (18.3.) Inter 1904 - Kontovel (9.30), Bor - Italsider 17.3. ob 19.000), Servolana - Juventus.

b.l.

NOGOMET — TEDENSKI KOMENTAR 2. IN 3. AL

Prva domača zmaga Vesne nad Tržačani Položaj bazoviške Zarje dokaj kritičen

V 3. AL so morali nekaj srečanj zaradi močne burje odgoditi

2. AMATERSKA LIGA

Sedmo povratno kolo je bilo uspešno za gostujoče ekipe, ki so od 16 možnih odnesle kar 12 točk. Ti nepričakovani izidi so prinesli nekaj sprememb v lestvico. Vodeči Isonzo je povečal svoj naskok pred Interjem SS, ki je prav v nedeljo klonil pred Isonzom. Inter je zdaj dohitela ekipa S. Canziana, ki postaja resen kandidat za končno zmago. Na dnu lestvice je proseški Libetras po visokem porazu zapravil verjetno še zadnjo priložnost za svojo rešitev. Položaj ostalih sedmih ekip na tem delu lestvice pa je še vedno zapleten, saj jih ločijo med seboj le tri točke. Skupno bodo izpadle iz te lige tri enajsterice. Prav na tem nevarnem delu lestvice so tudi tri naše enajsterice, za katere je bil nedejski zavrtljaj razmeroma pozitiven.

Premagana je bila le Zarja. Doma je klonila Campanellam, ki so si s to zmago dejansko že zagotovile obstanek v 2. AL. Položaj Zarje pa postaja res kritičen.

Vesna je končno zmagala. Doma je premagala Portuale. To je bil njen prvi uspeh na domačih tleh nad tržaškimi ekipami, kar se ji doslej še ni posrečilo.

Slovenski derbi Breg — Primorje se je po predvidevanju, končal z remijem, s katerim sta obe ekipi obdržali svoje mesto na lestvici.

IZIDI: Inter SS — Isonzo 1:2, Muggesana — Libertas 0:1, Flaminio — Libertas 0:1, Vesna — Portuale 1:0, Libertas Prosek — S. Canzian 0:4, Zarja — Campanelle 0:1, Breg — Primorje 1:1, Fogliano — Sagrado 0:0.

LESTVICA: Isonzo 30, Inter SS in S. Canzian 27, Sagrado in Primorje 26, Campanelle 24, Muggesana in Fogliano 23, Libertas 21, Portuale 20, Breg in Vesna 19, Aurisina, Flaminio in Zarja 18, Libertas Prosek 13.

PRIHODNJE KOLO: Aurisina — Inter SS, Isonzo — Muggesana, Primorje — Vesna, Libertas — Libertas Prosek, Campanelle — Fogliano, S. Canzian — Flaminio, Portuale — Breg, Sagrado — Zarja.

V goriški skupini je prišlo do spremembe na vrhu lestvice, kjer je S. Marco dohitel vodečo Pro Farro. Juventina pa si je z nedeljsko zmago popravila svoj položaj na lestvici.

IZIDI: Piedimonte — S. Rocco 1:0, Juventina — Torreanese 2:1, Audax — Estudine 2:0, Lucinico — Pro Farra 1:0, Aurora — Natisone 2:1, Villanova — Valnatisone 0:2, Ziracco — Vetroresina 1:1, S. Marco — Cividalese 1:1.

LESTVICA: Pro Farra in S. Marco 34, Lucinico 32, Cividalese 30, Torreanese 28, S. Rocco 25, Piedimonte in Ziracco 23, Audax 22, Natisone in Juventina 21, Valnatisone 20, Aurora 18, Estudine 16, Villanova 11, Vetroresina 10.

PRIHODNJE KOLO: Estudine — S. Rocco, Audax — Juventina, Torreanese — Pro Farra, Valnatisone — Natisone, Lucinico — Piedimonte, Aurora — Ziracco, S. Marco — Villanova, Vetroresina — Cividalese.

3. AMATERSKA LIGA

Odigrali so sesto povratno, katerega je precej ovirala močna burja. Štiri tekme so namreč morali zaradi močnih sunkov vetra celo odgoditi.

SKUPINA N

Ekipa Duina si je po visoki zmagi nad S. Marcom praktično zagotovila prestop v višjo ligo. Matematično ji manjka le pička točka, mora pa odigrati še štiri tekme in ker do sedaj ni okusila poraza mislimo, da ji osvojitev ene točke ne bo pretežka. Ker je naslov že oddan, ostane ostalim ekipam le upanje na dobro uvrstitev. Tudi Union je imel v nedeljo možnost, da si izboljša položaj, toda Podlonjerci proti skromni ekipi COOP niso dosegli več kot neodločen izid. Upoštevati pa je treba, da je Union stopil na igrišče v pomlajeni postavi, kar je že samo po sebi hvale vredno.

IZIDI: Libertas Sv. Marko — Duino 1:4, COOP — Union 0:0, De Macori — Roianese odg., ACEGAT — Esperia 2:0, Libertas Rocol — Cartimavo 1:3.

LESTVICA: Duino 26, Cartimavo in Libertas Sv. Marko 20, ACEGAT 18, De Macori 16, Esperia 13, Union 10, Roianese, COOP 9, Libertas Rocol 5.

PRIHODNJE KOLO: Libertas Sv. Marko — COOP, Union — De Macori, Roianese — ACEGAT, Esperia — Libertas Rocol, Duino — Cartimavo.

SKUPINA O

Drugouvrščena ekipa, Stock, ni znala izkoristiti prisilnega počitka vodeče enajsterice Opicina Supercaffè. Stock se je namreč zadovoljil v tekmi proti Virtusu z eno samo točko in ima sedaj (kljub tekmi več) enako število točk kot Openci. Primorec je prišel do tretje prvenstvene zmage. Trebenci so odpravili Libertas Opčine in s tem dohiteli na lestvici svojega nedeljskega nasprotnika.

IZIDI: GMT — Opicina Supercaffè odg., Fiamma — Zaule 0:1, Edilcolor — Perugino 1:3, Libertas Opčine — Primorec 1:2, Virtus — Stock 0:0.

LESTVICA: Opicina Supercaffè in Stock 24, Virtus 21, Zaule 19, GMT 13, Edilcolor 12, Perugino 11, Primorec in Libertas Opčine 9, Fiamma 4.

PRIHODNJE KOLO: Stock — Libertas Opčine, Primorec — Edilcolor, Perugino — Fiamma, Zaule — GMT, Opicina Supercaffè — Virtus.

SKUPINA P

Po zmagi nad ekipo Libertas Sv. Sergij in zaradi prisilnega počitka S. Anne je Costalunga ostala sama na vrhu lestvice. Olimpija je drugič v tem prvenstvu premagala Don Bosco in to je bila sploh njena druga zmaga. Ekipa se je tako povzpela na peto mesto lestvice.

IZIDI: Libertas Barkovlje — Breg B odg., Domio — S. Anna odg., Costalunga — Bar Veneto 2:1, Giarizzole — Libertas Sv. Sergij 3:0, Don Bosco — Olimpija 1:2.

LESTVICA: Costalunga 25, S. Anna 23, Libertas Barkovlje 16, Giarizzole 15, Olimpija 10, Domio 8, Don Bosco, Bar Veneto in Libertas Sv. Sergij 7, Breg B (izven konkurence) 0.

PRIHODNJE KOLO: Lib. Barkovlje — Domio, S. Anna — Costalunga, Bar Veneto — Giarizzole, Libertas Sv. Sergij — Don Bosco, Breg B — Olimpija.

B. R.

NOGOMET

Prijateljska nogometna tekma

Juventina-Vozila

Danes bodo ob 17. uri odigrali na štandreškem igrišču prijateljsko nogometno tekmo med domačo Juventino in ekipo Vozil iz Nove Gorice.

Na pobudo ZSŠDI

Sinoči na Proseku okrogla miza o našem nogometu

Na Proseku je bila včeraj okrogla miza, katero je priredilo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji na temo: «Vloga nogometa v manjšinskem športu». Okrogle mize se je udeležilo lepo število predstavnikov našega športnega življenja. Najprej so Kocman, Lukša, Morelj, Roner in prof. Tavčar prikazali svoje poglede na to vprašanje, nato pa se je razvila živahna diskusija, v katero so posegli mnogi prisotni. O vsebini in zaključkih te okrogle mize bomo podrobneje poročali v naši nedeljski številki.

V 2. JUGOSLOVANSKI ZVEZNI ODBOJKARSKI LIGI

KANALSKI SALONIT USPEŠNO ZAČEL

Tudi v Banjaluki je zmagal s čistim izidom 3:0

Odbojkarji kanalskega Salonita so uspešno startali v spomladanskem delu prvenstva saj so se vrnili iz Banjaluke z dvema dragocenima točkama in gladko, čeprav težko izbojevano zmago. Salonit je tako že na začetku sezone dokazal, da ne misli zaostajati za vodilnim Metalcem ter bo skušal vprašanje prvaka rešiti v medsebojnem srečanju.

Kot je bilo pričakovati je moštvo banjaluškega ligaša takoj v začetku začelo diktirati oster in silovit tempo, da bi Salonit spravilo na kolena že takoj na začetku, preden bi se dodobra znašel v nepoznanem okolju, vendar so Kanalci z dobro in zrelo igro uspeli set dobiti z rezultatom 17:15.

Močno podoben prvemu je bil tudi drugi set le s to razliko, da so Kanalci ta set dobili še v okviru normalnega rezultata.

V tretjem setu je prišlo do popolnega preobrata. Izčrpani domačini, ki se jih je povrhu vsega lotilo še malodušje, so vidno popustili, Kanalci pa so to uspešno izkoristili.

Temeljite priprave so se obrestovale že na samem začetku. Salonit je prikazal precej poprečno, toda zrelo igro. To je povsem razumljivo in obetajoče, saj mora priti moštvo v vrhunsko formo kasneje, vsekakor pa 15. aprila, za neposredni obračun z Metalcem.

Kanalci bodo sedaj igrali kar trikrat zapovrstjo doma. Nihče ne dvomi v to, da bo Salonit v teh treh srečanjih pospravil vseh 6 točk. Vendar ta naloga ne bo lahka. Interplet iz Brčkega in Turbina iz Karlovca sta moštvi takega formata, ki znata zmagovati tudi na tujem. Zadostoval bo slab dan ali poškodba ključnega igralca in vse sanje o prvem mestu se bodo razblinile v nič.

To nedeljo sprejema Salonit v goste zadnjeuvrščeno moštvo, zagrebškega Matalca, ki je v hudi krizi. Zagrebčani ne bi smeli domačinom delati preglavic, vendar ob pogoju, da bo moštvo zaigralo resno in z vso odgovornostjo.

Ostali slovenski predstavniki v tej konkurenci so dosegli pričakovane rezultate. Izjema je le Kamnik, ki je doživel v Borovu pravo katastrofo. V slovenskem derbiju so se Jesenice oddolžile Savi za jesenski poraz, Maribor pa je doma obračunal s karlovško Turbino.

V prihodnjem kolu mora Maribor v Borovo kjer skoraj ne more računati na uspeh, Kamnik sprejema v goste Jeseničane, ki so zgubili tudi jesensko srečanje doma, Sava pa igra doma proti banjaluškemu Čajevcu.

Rezultati slovenskih moštev:

R. Čajevec — Salonit 0:3 (15:17, 13:15, 5:15)
Jesenice — Sava 3:1
Maribor — Turbina 3:1
Borovo — Kamnik 3:0

Lestvica:

Metalac S. 24, Salonit 22, Interplet in Borovo 16, Kamnik 14, Sava 12, Maribor in Turbina 10, Jesenice in Čajevec 8, Spačva 4 in Metalac Z. 0.

Emil Hvalica

1. slovenska odbojkarska liga

Izola čez težko oviro

V nedeljo se je začel tudi spomladanski del prvenstva v 1. slovenski ligi, v kateri ima Primorska dva predstavnika. Slovenska odbojka se je preselila v dvorane in prepričani smo, da bo ta dolgo pričakovani ukrep pripomogel k dvigu kakovosti in povečal zanimanje za to igro.

V najpomembnejši tekmi 9. kola so Izolčani v gosteh po hudi dveurni borbi premagali ekipo celjskega Ingrada (prej Gabrje) z rezultatom 3:2.

Izolčani so dobili prva dva seta in vse je kazalo, da bodo odpravili Celjane z najvišjim rezultatom. Domačini so se zbrali in s požrtvovalno igro uspeli izenačiti v setih. V petem setu je hud tempo pojenjal. Izolčani so bili bolj zbrani in vztrajni ter so dobili pomembno tekmo, ki jim ob solidnem igranju v nadaljevanju odpira pot v 2. zvezno ligo.

Bovčani, ki še nimajo svoje telovadnice in igrajo v Kanalu, so se v nedeljo «doma» pomerili z Novomeščani, ki so pripotovali brez veterana Goleša in so tako bili preslab nasprotnik za poprečno ekipo Bovca. Bovčani so si to zmago povečali možnosti za obstanek v tej konkurenci. V soboto potuje Bovec na hudo preizkušnjo. Že v soboto zvečer igra v Mariboru proti Braniku, ki je zanj prehud nasprotnik, v nedeljo pa proti Mežici, ki se tudi nahaja v nevarnih vodah.

Izola pričakuje doma solidno moštvo Bleda, ki spada med boljša moštva v tej konkurenci in ga vsekakor ne kaže podcenjevati.

Rezultati primorskih moštev:

Ingrad — Izola 2:3 (10:15, 13:15, 15:10, 15:11, 10:15)
Bovec — Novo mesto 3:0 (15:4, 15:8, 15:5)

Lestvica:

Izola	9	8	1	25	8	16
Branik	9	8	1	24	12	16
Ingrad	9	6	3	22	12	12
Bled	8	6	2	22	9	12
Bovec	9	3	6	14	21	6
Trebnje	9	3	6	13	22	6
Novo mesto	9	3	6	12	21	6
Mežica	9	2	7	14	24	4
Plamen	9	1	8	7	24	2

Emil Hvalica

BOKS

CARACAS, 14. — Jose Napoles bo skušal odvzeti Monzonu naslov svetovnega boksarskega prvaka srednje kategorije. Do dvoboja, ki bo morda zadnji v karieri argentinskega asa, bo prišlo v Los Angelesu. Monzonu so prireditelji ponudili 250 tisoč dolarjev (145 milijonov lir).

ŽENSKI NOGOMET

V NEDELJO V KOPRU

Pordenone premagal Ljubljano s 4:0 (2:0)

V nedeljo so ljubitelji nogometa na slovenski obali prvič gledali ženski nogomet. Na igrišču se je zbralo nad tisoč gledalcev, med katerimi jih je bilo tudi nekaj iz zamejstva.

V prijateljskem mednarodnem srečanju sta se pomerili ekipi Ljubljane, ki so jo sestavljale igralke Domžal, in član prve ženske italijanske nogometne lige Pordenone.

Gostje so prekašale domačinke v vsakem pogledu in bi lahko zmagale še z višjo razliko glede na mnoge priložnosti. Zlasti začetek je bil slab za Ljubljano, saj so Italijanke že v prvih minutah vodile z 2:0. Oba zadetka gresta na račun nezanesljive vratarke. Pozneje so Ljubljančanke povezale svoje vrste, vendar so igrale zelo neracionalno. Kjer je bila žoga, se jih je gnetlo do pet ali šest, medtem ko so se Italijanke spretno odkrivale. Sicer pa so bile gostje boljše tudi v tehniki obvladanja žoge, zlasti pa še v igri z glavo. Le redke priložnosti je ustvarila za Ljubljano iz solo predorov Kopova, žal pa ni imela v soigralkah dovolj opore. Razen nje so pokazale nekaj več še Kustec, Urankar in Mežnar.

Pri Pordenonu lahko pohvalimo celotno moštvo, predvsem pa odlično Avonovo, ki je igrala že 24-krat v državni ženski reprezentanci in se je tudi udeležila ženskega svetovnega prvenstva v Mehiki. Dosegla je tudi zelo lep zadetek, razen nje pa sta bili uspešni še De Nadais (2) in Camerotto.

Visok poraz kljub vsemu ni nečasten za Ljubljano, saj je ženski nogomet v Sloveniji še v povojih, medtem ko ga Italijanke igrajo redno in imajo tudi svojo ligo.

O prvomajskih praznikih bo povratno srečanje v Pordenonu.

L. O.

V 1. JUGOSLOVANSKI ŽENSKI ODBOJKARSKI LIGI

Rečanke na poti k velikemu uspehu

Dejansko imajo že zagotovljen naslov državnih prvakinj

Odbojkarice Partizana z Reke imajo vse možnosti, da postanejo letos državne prvakinje. Preteklo nedeljo so v Beogradu že drugič premagale svojega najhujšega tekmeca Crveno zvezdo, in se tako v preostalih petih kolih nimajo več koga bati. Prednost štirih točk tudi nekaj pomeni. Partizan je premagal nevarne odbojkarice iz Beograda s 3:1 po izredni igri. Junakinji srečanja sta bili Bendova in Zriličeva. Vsekakor pa je zanimivo, da bo po osemnajstih letih neprekinjene premoči ekip iz Beograda romal zdaj najvišji državni naslov iz jugoslovanske prestolnice. Resno delo ter prihod odlične Čehoslovakinje Bendove so prinesli reškemu ligašu zasluženo zmagoslavje.

IZIDI 13. KOLA: Crvena zvezda — Partizan Reka 1:3, Radnički — Mladost 1:3, Poštar — Jedinstvo 1:3, Partizan (Sremski Karlovci) — Breza 3:0, Sindželič — GIK Banat 3:0.

LESTVICA: Partizan Reka 26, Crvena zvezda 22, Partizan (SK) 18, Breza 16, Mladost 12, Sindželič in Radnički 10, GIK Banat 8, Jedinstvo 6, Poštar 2.

* * *

Pri članih se prvenstveni razpleti odvijajo v korist Partizana iz Beograda. Njegov veliki tekmec Crvena zvezda je doživela v 16. kolu poraz v Stari Pazovi z Jedinstvom in sedaj zaostaja za dve točki. «Rdeče-beli» pa bodo zamujeno dokaj težko nadoknadili, ker doživljajo krizo. V preteklem kolu so izredno težko doma odpravili Vardar iz Skopja. Precej težav je imel tudi Kvarner z Jedinstvom iz Brčkega. Pripomniti pa je treba, da se je najboljši odbojkar Rečanov, Urnaut, poškodoval proti koncu prvega seta. Edini slovenski zastopnik v tej konkurenci, Fužinar z Raven, je še vedno brez točk. Tudi v nadaljevanju prvenstva nima večjih možnosti na uspeh in tako se ne bo rešil izpada. Vodeči Partizan ni imel večjih težav niti v Zrenjaninu v srečanju z lanskim prvakom GIK Banat. Domačini so nudili večji odpor samo v tretjem setu, ki se je končal pri stanju 22:20 za goste.

IZIDI 17. KOLA: GIK Banat — Partizan 0:3, Kvarner — Jedinstvo (Br) 3:2, Mladost — Fužinar 3:0, Železničar — Modrača 0:3, Jedinstvo (SP) — Spartak 3:2, Bosna — Vojvodina 3:1, Crvena zvezda — Vardar 3:2.

LESTVICA: Partizan 32, Crvena zvezda 30, GIK Banat 26, Jedinstvo (SP) 24, Kvarner 14, Jedinstvo (Br) 10, Vojvodina 8, Železničar 4, Fužinar brez točk.

G. F.

Osrednja tekma preteklega kola v 2. amaterski nogometni ligi je bil na Tržaškem slovenski derbi med Bregom in Primorjem. Kot skoraj vsi derbiji, se je tudi ta končal brez zmagovalca, z neodločenim izidom, ki ni oškodoval nobene od obeh enajsteric

Dr. Aleksander Gala - Peter

Partizanski zdravnik

15.

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Velik priliv novincev in osvoboditev velikega predela Notranjskega kota sta ustvarjala tudi vedno večji občutek moči in s tem varnosti.

Iz vasi smo dovažali gradbeni les, deske in celo posteljno opremo. Gradili smo barake z ležišči na pogradih. Nismo poznali nikakršnih norm, koliko je npr. potrebno kvadrature ali kubature za posameznika, zato je bila naseljenost pod šotori in v barakah kar se da gosta. Toda zraka ni primanjkovalo, saj je bilo vse grajeno poleti in za poletni čas. Nihče se ni razburjal zaradi širokih špranj med deskami, skozi katere je stalno pihalo. Nikoli ni primanjkovalo svežega zraka. Na zimo pa takrat ni nihče mislil.

Spali smo oblečeni, le nekateri so si sezuli čevlje. Orožje je imel seveda vsakdo vedno pri sebi. Nesreče, ki so se zgodile spočetka, so ugodno vplivale na budnost v pogledu ravnanja z orožjem. Kasneje jih ni bilo več toliko. Poleg orožja je imel vsak partizan tudi kaj malega osebne opreme. Na akcijo ali v patrolo običajno nihče ni nosil ničesar razen orožja. Hrano in vse drugo so v taborišče vozili s konji. Taborišča takrat niso bila konspirativna, tudi bolnica ne.

Živeža je bilo dovolj. V tem pogledu se je živelo še kar dobro. Čete so opravile več uspelih akcij in pri tem zaplenile med drugim precejšnje količine hrane in obleke. Izvedli so tudi uspešne akcije na italijanske kolone, ki so vozile živež posadki na Bloke. Hrano, zaplenjeno na takih akcijah, je večinoma obdržala četa, ki je akcijo izpeljala, tako da so po četah tedaj bolje živeli kot v štabu bataljona ali pa v bolnici. Svoj plen so ljubomorno skrivali, le po ovinkih, večinoma od ranjencev, sem izvedel kako je z živežem v kateri od čet. Dokler štab bataljona tega ni energično uredil, so se spomnili na bolnico samo, če se je v njej zdravil kak pripadnik njihove čete.

Na obiskih, ki sem jih opravil v juniju v četah, kjer sem pregledoval bolnike, sem našel največ bolnih na prebavilih, vmes pa še kakšno kožno infekcijo (tur, hraste) zaradi nesnage ter prehlade. Navadno so taki bolniki ostali kar v četah. S tem so bili zadovoljni. Skušali pa so doseči, da bi jim predpisal kakšne priboljške v hrani, kajti zdravil je pač vedno primanjkovalo. Vsak priboljšek v hrani je imel čudovito moč. Bolniki skoraj niso občutili pomanjkanja zdravil, le da je bil želodec poln. Tako sem jim namesto receptov pisal potrdila ali priporočila, s katerimi naj bi dosegli pri intendantu čete kak priboljšek v hrani. Toda vsako pisanje teh priporočil je bilo skoraj odveč. Kazalo je, da se nihče ni ravnal po njih ali jih upošteval. Vendar drugače tudi ni bilo mogoče. Vse je bilo odvisno od okoliščin, v katerih je živela četa. Kadar je bilo hrane dovolj, ni manjkalo priboljškov za nikogar, tudi ne za bolnike, kadar je bilo samo zelje in meso, priboljškov seveda ni bilo za nikogar. Zalog hrane za daljši čas nismo imeli.

Sama ureditev taborišča je bila primerna. Kuhinja je bila dovolj odmaknjena od mesta, kjer so bila urejena prenočišča. Odpadke smo odstranjevali na higienski način v zato skopane jame. Urejena stranišča smo imenovali navadno Hitlerjev ali Mussolinijev park. Odpadne jame so bile zaznamovane, poti do njih pa opremljene s puščicami. Sredstev za dezinfekcijo takrat nismo poznali. Skrb za take malenkosti je bila dokaz dokajšnje higienske ravni preprostih ljudi. Nihče ni tega zahteval od njih, sami so si uredili taborišče po svojem okusu in potrebah, ki so jih narekovale navade in redke izkušnje tistih, ki so nekoč že taborili, ali ko so služili vojaški rok ali kot člani organizacij ljubiteljev narave. Za higieno v taborišču smo skrbeli vsi.

Tak red je v glavnem vladal v vseh taboriščih: na štabu bataljona in v četah. Našel sem ga že, ko sem prišel v partizane. Tako je tudi ta stran življenja v partizanih pričala o veliki volji storiti prav vse, kar se je znalo in moglo narediti, da bi bil odpor proti okupatorju čimbolje organiziran.

Prav gotovo je temu pripomoglo tudi politično delo med partizani. Vsak dan so bili sestanki, kjer so nam politični komisarji in delegati razlagali položaj na frontah, posebno na vzhodni fronti in situacijo doma.

Sam se teh sestankov nisem redno udeleževal. Nihče tega od mene tudi ni zahteval. Seveda sem se sam zanimal, kako gredo stvari na različnih frontah, zato sem se včasih udeležil sestankov ali pa povprašal koga, ki je prisostvoval.

Uspehi, ki jih je dosegel naš bataljon s tem, ko je osvobodil velike predele Notranjskega kota, priliv novih in novih borcev, delno popuščanje fašističnega pritiska na velikih bojiščih, vse to je imelo blagodejen vpliv na našo moralo. O prihodnosti tako nihče ni dosti razmišljal. Ni bilo časa za to. Preveč je bilo vsakodnevnih opravil. Sprijaznil sem se že s tem, da mi jutrišnji dan ne more prinesti razen negotovosti ničesar drugega.

Življenje v taborišču je teklo svojo pot. Večina partizanov, ki so prišli spomladi kot jaz, je preživljala čas adaptacije na način, ki ga je bilo kar lahko prenašati. Večjih borb in kakih posebnih naporov ni bilo. Čaz preizkušnje, ki bo od vsakogar zahteval, da se do konca izjasni o nagibih, ki so ga privedli v boj, in o pripravljenosti žrtvovati za boj tudi samega sebe, še ni prišel. Ta čas, čas popolne diferenciacije ljudi pa ni bil več daleč.

Moje delo je bilo ta čas nadvse pestro. Poleg rednih obiskov v štirih četah sem opravljal obiske tudi na pozive iz sosednjih enot. Tako sem nekako sredi junija prejel poročilo, naj nujno obiščem taborišče II. bataljona Kočevskega odreda. Po naključju sem zvedel, da se tam nekje nahaja tudi moj sorodnik, bratranec Dušan (inž. Dušan Černe). Zato sem tem raje šel na skoraj dva dni dolgo pot globoko proti Goteniškemu Snežniku.

V taborišču sem dobil težkega konja, zaplenjenega nekje v cerkniški dolini. Bil je prav malo primeren za ježo. Konj se je le počasi premikal. Ostati na njem je bila prava umetnost, posebno pri ježi navzgor ali navzdol. Toda nekaj poti mi je le prihranil. Pustil sem ga v Beli vodi na koncu Loškega potoka.

S spremljevalcem sva peš nadaljevala pot proti Jazbini nad Čabrom. Dohod do Jazbine, globoke, vodoravne jame v strmem skalnem pobočju, kjer se Goteniški Snežnik spušča proti Čabru, je bil samo eden in še ta težko dostopen. Partizani so jo uporabljali kot deloma konspirativno zaklonišče za večje število ljudi. Jama je bila dovolj obsežna, da je moglo v njej prebivati več ljudi. Sovražnik se ji je mogel približati le z ene strani. Vhod je bil zaprt z gosto podrastjo, tako da je od daleč ni bilo videti. Bila je res odlično skrivališče, ki je služilo tudi kot skladišče.

V Jazbini Dušana nisem našel. Zato sem se takoj odpravil naprej na Ivanovo žago. S spremljevalcem Viktorjem (Rudolf Butala) sva hodila še nekaj ur vseskozi po lepi, gozdni cesti. Jaz tu še nikoli nisem bil in tudi Viktor dolgo časa že ni hodil tod. Pogosto se je na križpotih ustavljal in premišljal, kam sedaj, po tej ali oni poti. Zato se je odločil bolj po občutku za pravo smer, kot pa da bi poznal pot.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 83 382
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir. Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan» V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 15. marca 1973

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel. Izdaja in tiska ZTT - Trst

POBUDE ARABSKE LIGE IN JASERJA ARAFATA

Boj arabskega sveta za enotnost in obrambo palestinskega gibanja

Napori za ublažitev krize med palestinskim gibanjem, Jordanijo in Sudanom - Tunizijsko stališče - Nove dobave ZDA reaktivnih lovcev Izraelu?

KAIRO, 14. — V arabskih političnih krogih ne izključujejo možnosti, da bi generalni tajnik Arabske lige Mahmud Riad odpotoval v bližnji prihodnosti v Kartum, Aman in Damask, kjer bi se sestal s predsednikom Nimeirijem, oziroma jordanskim kraljem Huseinom in leaderjem palestinskega odporniškega gibanja Yaserjem Arafatom. Vest je sporočil kairski list «Al Ahram».

Mahmud Riad je že pozval vse arabske države, naj se takoj zavzamejo za rešitev krize, ki je nastala v odnosih med palestinskim odporniškim gibanjem ter vladama v Kartumu in Amanu. Medtem je Riad že poslal v Kartum višjega funkcionarja Arabske lige, kateremu je poveril nalogo, da zajezi rastočo poplavo informacij, ki so nasprotne odporniškemu gibanju.

V zvezi s prizadevanji za utrditev enotnosti enotnega nastopa arabskih dežel in ureditve stranskih sporov med arabskimi deželami je treba še omeniti pobudo pomočnika tajnika Arabske lige Sajeda Nofala, ki priporoča arabskim državam, naj se vzdržijo vsake akcije, ki bi utegnila povečati napetost med prizadetimi strankami, naj prenehajo vsakršno kampanjo v tisku glede nasprotstev med Arabci in naj dajo svojo podporo pobudam generalnega tajništva za poravnavo v bratskem duhu vseh sporov med arabskimi državami ter med temi in palestinskim odporniškim gibanjem.

Stališče tunizijske vlade do perečih vprašanj arabskega sveta je danes pojasnil zunanji minister in pomočnik tajnika tunizijske enotne strantu spada tudi vest, ki jo je posredoval libanonski časopis «L'orient — le jour» glede bistvenih ciljev, ki jih je zasledovala akcija «Črnega septembra» v Kartumu. Po pisanju časopisa so gverilci pravzaprav skušali strmoglaviti vlado predsednika Nimeirija ter sploh zrušiti sedanje politično ravnotežje, ki vlada v severovzhodni Afriki. Z arabskimi gverilci so bili baje povezani tudi eritrejski uporniki, ki so imeli nalogo, da ubijejo abesinskega cesarja. Pri tej operaciji naj bi sodelovalo kakih 400 gverilcev, ki so se prej vežbali v Libiji ter so prišli v Sudan na predvečer akcije v saudskem veleposlaništvu. Zarota je propadla, ker je sudanska policija prestregla skupino gverilcev, ki so bili oblečeni v uniforme sudanske vojske.

Spričo propasti splošne akcije so gverilci v saudskem veleposlaništvu ubili tri talce, toda to so storili zaradi lastnih nagibov, ker so morali pač obračunati z znanimi sovražniki palestinskega gibanja.

Delegacija iz Bologne na obisku v Zagrebu

ZAGREB, 14. — V Zagrebu je bila včeraj slovesna seja zvezne skupščine, na kateri je bila obeležena 10-letnica sodelovanja glavnega mesta Hrvaške z Bologno. Na seji je predsednik zvezne skupščine Vrhovec izročil županu Bologne Renatu Zangariju listino in plaketo mesta Zagreb. Delegacija iz Bologne je med bivanjem v Zagrebu obiskala več kulturnih ustanov mesta in tovarno Nikola Tesla. Včeraj popoldne pa se je udeležila razstave «Rekonstrukcija zgodovinskega središča Bologne».

Dunajske demonstracije proti Izraelu: «Umaknite se z vseh zasedenih področij»

BRADA IN SPOLNOST

Kdor ljubi svojo ženo, naj se odpove bradi: to je zaključek, do katerega je prišel portoriški psiholog Ralph Rispy. Zdravnik je po dolgem raziskovanju zaključil, da so bradači lahko vzrok frigidnosti svojih soprog.

Rispy je poudaril, da je po študiji na 27 ženah ugotovil, da je 17 postalo frigidnih zaradi moževe brade. Nekatere so trdile, da jih kocine tako žgačkajo, da se ne morejo koncentrirati na ljubimkanje.

SKOPOST

Pariška 50-letna vdova Sylviane Becker je skoraj tri mesece prenašala smrad, ki se je širil od razpadajočega očetovega trupla, da bi ne potrosila nekaj bornih frankov, ki so bili potrebni za pogreb. Nenavaden dogodek so odkrili policijski agenti, ki so stopili do Beckerjeve, da bi se pozanimali o usodi njenega očeta. Preiskavo so sprožili starčkovi svojci, ki so bili zaskrbljeni, ker ga že nekaj mesecev ni bilo na spregled.

Oče Beckerjeve je umrl naravne smrti prve dni januarja. Ženska ni sporočila nikomur žalostne vesti, da bi ne «trošila denarja za pogreb» in zato je skrila truplo v kot kuhinje ter ga prekrila z umazanimi cunjami.

TATVINA

Šest francoskih fantov iz Clamencyja v Burgundiji je pogruntalo novo originalno dekoracijo za svoja stanovanja: na stene so obesili vrsto človeških okostnjakov.

Policija je odkrila njihov «svojstven okus», ko jih je zaslišala v zvezi z vrsto tatvin avtomobilov. Mladeniči so priznali, da so sami ukradli vozila, s katerimi so se peljali na pokopališče, kjer so si poskrbeli «okrasni material».

PRESENETLJIVA VEST

Neka ženska iz Pordenona je kar obstala, ko je včeraj zjutraj stopila v občinski anagrafski urad in je zahtevala potrdilo o bivališču. Uradnik ji ni hotel dati dokumenta, češ da je umrla pred skoraj enim letom. Pozneje so ugotovili, da je napako zagrešila uprava bolnišnice, ki je zamenjala imeni dveh bolnic.

ke Mohamed Masmudi v svojem govoru na sestanku vsedržavnega vodstva socialističnih desturskih študentov.

«Naš prispevek pri iskanju pravične rešitve palestinskega vprašanja — je dejal — visoko cenijo v arabskih in nearabskih državah. V vseh primerih pa Tunizija obsoja vse operacije, katerih namen je omejevanje pravičnega in obupnega boja nekega naroda, ki je dolgo trpel in še vedno trpi, ker so ga oropali njegove domovine in ga še vedno preganjajo».

Tunizijski zunanji minister je poudaril, da se bo njegova vlada zavzemala za osvoboditev palestinskega leaderja Abu Dauda, ki je bil obsojen na smrt v Jordaniji. Nadalje se bo zavzemala za preprečitev ponovne krize v odnosih med palestinskim osvobodilnim gibanjem in jordanskimi oblastmi.

V okvir dogajanj v arabskem sve-

V MAJU UPRAVNE VOLITVE V ULSTRU

Tretji člen angleške politike v Severni Irski

Novi proporcionalni volilni sistem zagotavlja večji vpliv katoličanov

LONDON, 14. — Angleška vlada je sporočila, da bodo upravne volitve v Ulstru prihodnjo pomlad, in da bodo potekale prvič s proporcionalnim sistemom, ki bo verjetno precej izboljšal položaj «katoličanov».

Volitve bodo 30. maja ter bodo zadevale 26 krajevnih uprav v šestih ultrskih pokrajinah. Zadnje volitve v tej pokrajini so bile leta 1967.

Volitve bi morale biti že v decembru lani, toda angleška vlada je menila, da je bolj pametno, če pride prej do referenduma o bodočnosti tega severnega dela Irskega otoka. Ta referendum je bil prejšnji četrtek, ter se je praktično izjalovil, ker se ga «katoličani» niso udeležili.

Angleška vlada je mislila, da upravne volitve ne bodo imele političnega pomena, toda pri tem se je uštela. Že prejšnje volitve so bile izrazito politične, posebno zato, ker je volilni sistem favoriziral protestante, kar je povzročilo današnjo krizo.

Še pred volitvami bo angleška vlada objavila svojo «belo knjigo» o Ulstru. V tej knjigi ne bo sicer zavzela nekega konkretnega in določenega stališča do rešitve sedanje krize, toda bo na vsak način orisala okvirni načrt, kako naj se ta reši.

Tako je angleški načrt za rešitev irske krize postal popolnoma jasen: 1. referendum, ki naj bi potrdil angleško navzočnost v Ulstru; 2. «bela knjiga», ki naj nakaže najbolj «pametne» rešitve krize same; 3. upravne volitve, ki naj bi potrdile celotni potek te operacije. «Katoličani» bodo morda deležni kakih ugodnosti, kako pa bo odgovorila IRA je drugo vprašanje.

Petkrat podrt moški ki je prečkal avtocesto v Kaliforniji

LOS ANGELES, 14. — Kalifornijski avtomobilisti so kar petkrat zaporedoma povozili včeraj zjutraj 69-letnega pešca Louisa Williamsa, ko je skušal prečkati avtocesto pri Santa Ani. Agenti prometne policije so povedali, da je neka ženska prvič podrla Williamsa, ko je ta prečkal drugi pas. Ker ni vedela, koga je povozila, je ženska zavozila z avtoceste ob prvem izhodu in se je vrnila, da bi ugotovila, kaj se je zgodilo. Neki drug šofer pa je videl moškega, ki je padel. Zato je ustavil svoje vozilo, da bi opozoril druge šoferje. Medtem se je priletni Williams že pobral, a podrl ga je drug šofer. Starec se je spet dvignil, a vanj je zaletel tretji avtomobil. Kljub vsemu se je Williams spet dvignil in je hotel s cestišča, ko ga je podrl četrti avtomobil. Ranjeni starec se ni mogel več dvigniti. Privozil je peti avtomobil in ga do smrti povozil.

Agenti prometne policije so izjavili, da ne bodo prijavili sodišču ženske, druge brezvestne šoferje, če jih bodo našli, pa bodo prijavili, ker se niso ustavili, da bi pomagali ranjencu.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO!

Včeraj je dopotoval v Teheran sovjetski ministrski predsednik Kosigin. Po uradnem sporočilu gre za «kratek prijateljski obisk», med katerim bo Kosigin prisostvoval odprtju železarne v Isfanu. Na sliki: iranski ministrski predsednik Hoveida sprejme Kosigina

PO VESTEH IZ RIMSKIH SODNIH KROGOV

Benefortijev sodelavec Pietro Bellotti obtožen protizakonitega prisluškovanja

Bellotti je izginil, ko ga je dr. Infelisi poklical na zaslišavanje - Odkrita v Rimu protizakonita prisluškovalna centrala finančnih stražnikov?

RIM, 14. — Rimski pretor dr. Infelisi, ki vodi preiskavo o protizakonitih telefonskih prisluškovalnih centralah, je odločil, da bo predal preiskavo namestniku rimskega državnega pravdnika Sici, ki bo zaslišal priče, ki so skrivnostno izginile. Kljub grožnjam in pritiskom (v teh dneh so mu neznanci večkrat telefonirali in mu «prijateljsko svetovali», naj se ne zanima več za telefone) pa pretor ni odnehal. Danes je podpisal poziv Pietru Bellottiju, ki naj se javi na preturi, ker je obtožen kršitve členov 616 in 617 kazenskega zakonika (protizakonito prisluškovanje s pomočjo javnih funkcionarjev).

Po zadnjih vesteh kaže, da se Bellotti skriva v okolici Coma in da so mu agenti na sledi. V kratkem naj bi našli tudi Benefortijevo tajnico Mileno del Console, ki je izginila, ko jo je rimski pretor hotel zaslišati. Nobene vesti pa ni o podčastniku obveščevalne službe Sifar Alessandru Micheliju, ki je izginil v četrtek. Micheli se je prostovoljno javil Infelisiju ko pa ga je ta pozval, je izginil. Tako hitro jo je odkuril (ali pa ga je kdo k temu prisilili), da je pozabil celo plačati račun in prtljago v hotelu, kjer se je nastanil.

Danes so preiskovalci odkrili, da je Micheli pred kratkim ustanovil v Padovi v Ulici Zavarella, zasebno preiskovalno agencijo «Mike investigazioni». Sedež agencije je oddaljen le kakih 100 metrov od urada Franca Frede, glavnega obtoženca za pokol v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu, in blizu sedeža MSI, finančne intendante in od centrale družbe SIP - TELVE. «Lahko, da gre za golo naključje — je izjavil eden od preiskovalcev — a sedež agencije «Mike investigazioni» vzbuja nekatere dvome.»

Po poročanju nekaterih italijanskih časopisov kaže, da je v Rimu delovala (ali celo še deluje) tajna prisluškovalna centrala finančnih stražnikov. Po dokazih in pričevanjih. ki naj bi jih zbral dr. Infelisi, naj bi v Ulici Panama ustanovili «skrivnostni center», ki naj bi se skrival za etiketo neke trgovske tvrdke in ki naj bi ne imel kaj opraviti z nalogami, ki jih finančnim stražnikom poverja zakon.

Govori se, da je šlo za prisluškovalno centralo, o kateri preiskovalci niso doslej niti sumili. Najhuje pa naj bi bilo dejstvo, da se vohuni niso posluževali elektronskih prisluškovalnih naprav pač pa so se priklopili kar na centralo SIP in so tako nadzorovali vse rimske telefone. In to še ne zadostuje: po vesteh iz rimskih sodnih krogov, naj bi vohuni lahko «vrinili» v vsak telefonski govor v Rimu.

O domnevnih prisluškovalnih centralah finančnih stražnikov je bilo včeraj govora tudi na procesu, ki ga je «G di F» sprožila proti tedniku «Espresso», ker je objavil članek o njihovi domnevni protizakoniti dejavnosti. Branilci odgovornega urednika lista so zahtevali, naj sodniki preverijo resničnost časnikarjevih trditev, sodniki pa so se omejili le na zaslišavanje poveljnika finančnih stražnikov Buttiglioneja. Ta je seveda zanikal vse trditve omenjene lista. Ob tem se poraja vprašanja: Ali niso verodostojne govorice o pričevanjih in dokazih, ki jih je zbral Infelisi, ali pa ne odgovarjajo resnici Buttiglionijeve trditve. Obstaja sicer tudi možnost, malo verjetna, da bi poveljnik finančnih stražnikov ne bil na tekočem o protizakoniti dejavnosti domnevnega prisluškovalnega centra. Karkoli že, gre za zelo zaskrbljujoče vesti in vlada je dolžna poseči.

V zvezi z govoricami o rezultatih preiskave je skupina komunističnih svetovalcev poslala predsedniku vlade, ministru za notranje zadeve in ministru za pošto pismeno vprašanje, v katerem zahteva pojasnila o stališču, ki ga bo vlada zavzela do preiskave o telefonskem prisluškovanju.

Izvedelo se je medtem, da material, ki so ga švicarski žandarji zaplenili v Ponzijevem uradu v Luganu na zahtevo rimskega pretorja, V ni bil še odposlan v Italijo. V prejšnjih dneh je funkcionar rimskega generalnega pravdništva odpotoval v Švico, da bi preučil zbrano gradivo, a ni mogel opraviti naloge, ker je švicarski sodnik začel svojo preiskavo. Ob vesti, da bi zaplenjeni magnetofonski trakovi lahko vsebovali tudi posnetke pogovorov političnih mož, skušajo švicarski preiskovalci ugotoviti, če so bili pod nadzorstvom telefoni njihovih politikov. Šele ko bo ta preiskava zaključena bo rimski pretor lahko dobil to pomembno gradivo.

Po vesteh iz rimskih sodnih krogov kaže tudi, da je odvetnik Fabbri priznal, da je on skrivnostni «gospod Pontedera», ki je skušal izsiljevati generalnega ravnatelja podjetja ANAS Chiatanteja. Pomemben prispevek za preiskavo je dal tehnik Bruno Mattioli, ki je povedal, da je prodal Fabbriju dve prisluškovalni napravi po naročilu svojega predstojnika Walterja Benefortija. Bivši komisar milanske «Criminalpol» naj bi mu tudi naročil, naj podrobno razloži odvetniku delovanje naprav, ker ima Fabbri pomembne zaslombe.

In ob koncu še kratka vest, da bo senat v prvih dneh aprila razpravljal o zakonskem osnutku proti telefonskemu prisluškovanju, ki ga je izdelala PSI.

IZRAELSKI ZUNANJI MINISTER NA DUNAJU

Izrael želi obnovitev diplomatskih stikov s SZ

Moše Dajan: Izrael ne bo zapustil novoustanovljenih naselbin v zasedenih krajih

DUNAJ, 14. — Na pogovorih, ki sta jih imela včeraj in danes avstrijski zunanji minister Kirchschläger in izraelski zunanji minister Aba Eban, se je govorilo o bilateralnih odnosih ter o mednarodnih vprašanjih ter predvsem o krizi na Bližnjem vzhodu.

Glede bilateralnih odnosov so se pogovarjali o vprašanju odškodnine 15.000 bivšim avstrijskim državljanom, ki so sedaj v Izraelu in ki so utrpeli določeno škodo pod nacističnim režimom.

Na tiskovni konferenci, ki jo je priredil izraelski zunanji minister se je razpravljalo posebno o vprašanju Bližnjega vzhoda. Aba Eban je izjavil, da za obnovitev pogajanj med prizadetimi strankami, pravno priznanje partnerjev nima posebnega pomena. V tej zvezi je omenil naslednja dejstva: obe Nemčiji sta prišli do določenih rešitev brez medsebojnega priznanja; nekaj podobnega se je zgodilo med ZDA in LR Kitajsko, da ne govorimo o Vietnamu. Izrael, ki bo 14. maja proslavil 25-letnico svojega obstoja — je dejal Eban — ne potrebuje pripoznanja, saj ima na svetu sto veleposlaništev ter svoja predstavništva v vseh mednarodnih organizacijah.

Sobesedniki pri večstranskih razgovorih o rešitvi krize na Bližnjem vzhodu, bi morali biti naslednji: Egipt, Izrael in Jordanija ter končno še ZDA, ki imajo diplomatske odnose z vsemi temi tremi državami. Aba Eban pa je izključil navzočnost na pogajanjih SZ, ali Kitajske, ker ti dve teh odnosov nimata z vsemi temi tremi državami. Izraelski zunanji minister je menil, da bi ponovno odprtje Sueškega prekopa pomenilo dober začetek za nadaljevanje mirovnih pogajanj .

V svojem nagovoru, oziroma odgovorih, ki jih je dal na vprašanja časnikarjev, je Aba Eban poudaril določeno razliko med arabskimi gverilci, ki nosijo zunanje znake na svojih uniformah ter teroristi, ki napadajo neoboroženе ljudi.

V intervjuju avstrijski televiziji je Aba Eban indirektno pozval Sovjetsko zvezo, naj obnovi svoje diplomatske odnose z Izraelom. V tej zvezi je izraelski zunanji minister dejal, da prav pomanjkanje diplomatskih stikov med Izraelom in SZ pravzaprav škoduje Sovjetski zvezi pri njenih naporih, da bi bila bolj prisotna pri dogajanjih na Bližnjem vzhodu. Aba Eban je v tej zvezi omenil dejstvo, da so visoki predstavniki Jordanije, Egipta in Izraela že šli v Washington, medtem ko je kaj takega nemogoče glede Moskve.

Med drugimi dogodki v zvezi z Bližnjim vzhodom moramo omeniti še izjavo izraelskega ministra za obrambo Moše Dajana, ki je izjavil, da Izrael ne bo zapustil izraelskih kolonij, ki jih je ustanovil, ali jih bo ustanovil po vojni z arabskimi državami leta 1967.

Izraelska predsednica vlade Golda Meier je z druge strani izjavila, da je Izrael pripravljen, da prizna jordanskega kralja Huseina za konservatorja islamskih svetih krajev, toda na noben način ne bo njena država priznala jordanske suverenosti nad katerem si bodi delom Jeruzalema.

Ameriški list «New York Times» je objavil vest, da se je Washington obvezal, da bo dobavil Izraelu štiri eskadrilje lovskih reaktivcev ter tehnično pomoč za izdelavo izraelskih «supermiragov». V dveh letih naj bi ZDA dobavile Izraelu 24 lovskih letal tipa «phantom» in prav toliko lovcev tipa «A-4». Za letala francoskega izvora «mirage» pa bodo Amerikanci dobavili ustrezne motorje.

BEOGRAD, 14. — Okrožno sodišče v Beogradu je sprožilo preiskavo proti 52-letnemu upokojencu Milošu Vidakoviću, ki je bil do konca leta 1966 pomočnik državnega tajnika za zunanje zadeve, zaradi utemeljenega suma sovražne propagande, ki je kaznivo po členu 118 kazenskega zakona. Preiskovalni sodnik je po zaslišanju Vidakovića dal nalog, da se Vidaković zadrži v zaporu.

PO POLITIČNIH VOLITVAH V FRANCIJI

«Pravoverni» degolizem je pokopan: nastaja novo gibanje «pompiduizem»

Pričakovanje za ustanovitev parlamentarnih skupin - Pompidou išče stik s socialisti?

PARIZ, 14. — V «generalnih štabih» francoskih političnih strank je v teh dneh dejavnost kar mrzlična. Vsi vidni predstavniki francoskega političnega življenja zasedajo praktično dan in noč ter zasledujejo vsi isti cilj: ustanovitev parlamentarnih skupin v novi državni skupščini.

Opazovalci nestrpno pričakujejo odločitev strank, ki podpirajo vlado, ker bo to jasna napoved o sestavi novega kabineta. Sestava parlamentarnih skupin pa bo tudi «indikator» o enotnosti vladne večine, o ravnovesju med konservativnimi in novimi «sredobežnimi silami» reformistov in pristašev bivšega ministrskega predsednika Fauvreja. Ravnovesje med temi silami bi se sčasoma lahko tudi zrušilo in zato skušajo degolisti ukleniti nove sile v enotno parlamentarno skupino «Zveze republikancev za napredek».

Ustanovitvi te skupine nasprotujejo pristaši ministra za finance Giscarda 'Estainga, naklonjen pa ji je predsednik Pompidou, ki skuša tako «raztopiti» v veliki masi «pravoverne» degoliste.

Faurejevi pristaši so dovolj številni, da lahko ustanovijo avtonomno politično skupino, zlasti še ker lahko računajo na podporo dela reformistov, neodvisnih republikancev in «duhameljancev». Tega se dobro zavedajo voditelji degolistov in to zaenkrat zadostuje bivšemu ministrskemu predsedniku. Faure se zaveda svoje moči v zakulisnih pogajanjih za sestavo nove vlade, čeprav se trenutno ne poslužuje svojega aduta: možnosti razbiti vladno večino, če Pompidoujeva politika ne bo dovolj «socialna».

Reformisti niso v tem trenutku dovolj močni, da bi lahko ustanovili avtonomno skupino, razen če jim degolisti ne «posodijo» kakih deset parlamentarcev. Obstaja možnost, da se bo skupina razklala na dvoje. En del naj bi se priključil UDR, drugi pa Faureju.

Po vesteh iz pariških krogov kaže, da tudi komunisti in socialisti bodo ustanovili dve ločeni parlamentarni skupini. Prvi bodo lahko računali na podporo treh skrajnolevičarskih parlamentarcev, drugi pa na levičarske radikalce. V tej zvezi je pomembno dejstvo, da, po vesteh iz dobro obveščenih krogov, Pompidou «dvori» socialistom, ki naj bi mu pomagali pri vodenju zmerne socialne politike. Govori se, da bo sedanji ministrski predsednik Messmer, ki bi moral sestaviti tudi prihodnjo vlado, povabil na pogovor socialističnega voditelja Francoisa Mitteranda.

Kljub novi vladi in zahtevam nekaterih skupin po večji avtonomiji parlamenta in vlade, pa je skoraj gotovo, da bo predsednik Pompidou še v naprej usmerjal francosko zunanjo politiko. Ta sektor je «predsednikovo zasebno lovišče» že od časa generala De Gaulla in kljub močnejši levičarski opoziciji bo Pompidou skušal nadaljevati po tej poti. Politični opazovalci v tej zvezi ugotavljajo, da je imel predsednik v prejšnji mandatni dobi največje sitnosti zaradi zunanje politike s «pravovernimi degolisti».

Komentatorji ugotavljajo tudi, da je predsednik v zadnjih treh letih vodil precej različno politiko od svojega prednika zlasti kar zadeva evropsko gospodarsko skupnost in NATO. Zato menijo, da bo rezultat teh volitev omogočil Pompidouju, da bo nadaljeval po začrtani poti, če mu notranje težave ne bodo delale prevelike preglavice.

Sam Pompidou je posredno potrdil, da je ideološko bližji reformistom kot pa degolistom, ko je komentiral rezultat političnih volitev. Dejal je, da je francosko ljudstvo podprlo veliko politično gibanje, ki je nastalo iz degolizma. Opazovalci poudarjajo, da to jasno pomeni, da je degolizem dokončno pokopan in da nastaja novo gibanje, ki so mu nekateri že nadeli etiketo «pompidouizem».

LJUBLJANA, 14. — Danes so na ljubljanski univerzi podelili prva «Jesenkova priznanja» uglednim in zaslužnim delavcem na področju biotehnične znanosti in prakse ter agrarne politike.

Jesenkova priznanja je dobitnikom izročil dekan biotehniške fakultete profesor doktor inženir France Adamič, prejeli pa so jih: direktor biroja poslovnega združenja gozdno gospodarskih organizacij Slovenije inženir Tugomir Cajnko, nekdanji upravnik botaničnega vrta biotehniške fakultete in letošnji 70-letnik profesor Jože Lazar, prvi minister za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije profesor Jože Levstik in direktor živinorejskega - veterinarskega zavoda v Kranju dr. Franc Rutar.

Papež Pavel VI. je danes sprejel ostavko kamerunškega škofa Alberta Ndongma. Msgr. Ndongmo je bil leta 1970 obsojen na smrt zaradi protivladne dejavnosti in povezave z belgijskimi prevratniškimi krogi

Danes odprtje ženevskega avtomobilskega salona

ŽENEVA, 14. — Jutri bo v Ženevi slovesno odprtje 43. avtomobilskega salona. Na letošnjem salonu razstavlja 72 tovarn iz 20 držav. Vse kaže, da letos ne bo pomembnih novosti, čeprav to ne zmanjša veljave ženevske razstave. Švica nima avtomobilske industrije in je zato zelo odprto in dovzetno tržišče, za katerega se borijo vse tovarne.

Med novostmi, ki bodo letos razstavljene, je «A 112» za mladino. Tovarna Autobianchi je za to vozilo povzela formulo britanskega spiderja: športno, neudobno vozilo, primerno za tiste, ki se ne bojijo prepihov in ki nimajo problemov z revmatizmom.